

Η ΚΑΣΤΑΛΙΑ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ.

Τὸ παιδίον, μόλις ἐξέληθ' ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, εὐρίσκεται περιστοιχισμένον ὑπὸ ἀνθρώπων· μόλις ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, βλέπει ὅτι δὲν εἶναι μόνον.

Ὁ ἄνθρωπος ὕθεν ἐγεννήθη διὰ νὰ ζῇ εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐγεννήθη διὰ νὰ ζῇ μεταξὺ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ· τότε ὁ θεὸς σκοπὸς, δι' ὃν ἤλθεν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον ἐκτελεῖ-

ται, τότε τὸ ἔργον τοῦ Δημιουργοῦ ἀκολουθεῖ τὴν πορείαν αὐτοῦ, πορείαν, ὅποιαν αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔδωκεν.

Ὅποια ἀνεξάντλητος πηγὴ χαρᾶς, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ζῇ μεταξὺ τῶν ὁμοίων του, μεταξὺ τῆς οἰκογενείας του, περιστοιχόμενος ὑπὸ τῶν τέκνων, τὰ ὅποια τῷ ἔδωκεν αὐτὸς ὁ Θεός, περιστοιχόμενος ὑπὸ τῶν ὁμοίων του, καὶ διδασκόμενος παρ' αὐ-

των, και διδάσκων άλλους! Ίδου ή φύσις του ανθρώπου, ίδου ή άρχή του προορισμού αυτού.

Όποια άνέκφραστος εὐδαιμονία! τὸ νὰ μεταβιβάζη ὁ ἄνθρωπος τὰς ιδέας αὐτοῦ εἰς ἄλλον, τὸ νὰ ἀκούη τὰς ιδέας τῶν ἄλλων, τὸ νὰ συμμερίζηται μετὰ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ τὴν χαρὰν καὶ τὰς θλίψεις! Όποια ἀνακούφισις, ὅποια εὐχαρίστησις, ὅταν δύναται νὰ πράξη τὸ καλὸν ὑπὲρ τοῦ δυστυχιστοῦ ὁμοίου του· ὅταν βλέπη ὅτι ὁ πληθὸν του γελᾷ, ὅτι χαίρει, καὶ αἰσθάνεται καὶ γνωρίζει, ὅτι τῆς χαρᾶς αὐτοῦ αὐτὸς εἶναι αἴτιος, ὅτι τὰ μαραχμένα χεῖλη ἐκείνου, αὐτὸς τὰ ἔφερον εἰς τὴν πρώτην των κατάστασιν, ὅτι αὐτὸς ἐσπόγγισε τὰ δάκρυά του!

Όποια χαρά! ὅταν βλέπη ὅτι ζῆ ἐντὸς πολλῶν σωμάτων, ὅταν συλλογίζηται ὅτι εἰς τὴν κλίνην τοῦ θανάτου του, δὲν θέλει εἶσθαι μόνος, ὅτι δὲν θέλει παραδώσει τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, χωρὶς νὰ εὐρεθῇ τις διὰ νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὅτι ἀπ' ἐναντίας θέλει εἶσθαι περιστοιχισμένος ὑπὸ ὁμοίων του, τί λέγω; ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου!

Όποια χαρά! ὅταν ἡ ψυχὴ του γελῶσα ἀποχωρίζηται ἀπὸ τοῦ φθαρτοῦ αὐτοῦ σώματος, καὶ ἀποχωριζομένη, βλέπη τὰ δάκρυα τῶν φιλιτάτων τέκνων του, βρέχοντα τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κλίνην, τὴν φιλιτάτην αὐτοῦ σύζυγον, μεθ' ἧς ἐζῆσεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ βίον ἀγγέλων, καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν καὶ πρὸς τὰ φίλτατα αὐτοῦ τέκνα, μεριδιῶν δίδει οὐχὶ αἰώνιον ἀποχαιρετισμὸν, ἀλλὰ τοῖς λέγει τὸ ψευδὲς ἐκεῖνο *χαίρε*, τὸ χαίρε τῆς συνηθείας, τὸ ὅποσον εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει, τὸ ὅποσον λέγεται, καὶ πρέπει νὰ λέγηται εἰς εὐδαιμονοεστέραν ζωὴν· καὶ περιμένει αὐτοὺς μὲ χαρὰν, ἵνα καὶ πάλιν ζῆσῃ μετ' αὐτῶν, οὐχὶ ὀλίγα ἔτη, ἀλλὰ αἰῶνας ἀτελευτήτους, αἰῶνας θεῖους.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν συνέστησε τὴν κοινωνίαν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Θεὸς, διότι ὁ Θεὸς, ἵνα

μὴ ἀφήσῃ τὸν ἄνθρωπον μόνον, τῷ ἔδωκε σύντροφον καὶ εἶπεν, «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε.» Ὁ Θεὸς συνέστησε τὴν κοινωνίαν, ἣν ἡ θεία αὐτοῦ χεὶρ κηλόγησεν. Ὁ Θεὸς εἶπεν, «ἀγάπα τὸν πλησίον σου.» δὲν δύναμαι νὰ ἀγαπῶ τὸν πλησίον μου, ὅταν οὗτος δὲν εὐρίσκειται πλησίον μου· δὲν δύναμαι νὰ ἀγαπῶ μήτε τὸν Θεὸν αὐτὸν, ὅταν ἀποφεύγω τὴν ἀγάπην τοῦ πλησίον μου, διότι ἡ πρὸς τὸν πλησίον μου ἀγάπη, ὁ πρὸς αὐτὸν ἔρωσ, εἶναι ἡ ἀγάπη, εἶναι ὁ ἔρωσ, ἢν ὀφείλω πρὸς τὸν Ἰψιστον Θεὸν, πρὸς τὸν Πλάστην μου.

Θεὶα ἐμπνεύσει οἱ ἄνθρωποι συνέστησαν τὸν γάμον, ὁ Θεὸς κηλόγησεν αὐτόν.

Ποίαν ἄλλην βεβαιότητα θέλομεν, ποίου ἄλλου παραδείγματος ἔχομεν ἀνάγκην, ἵνα βεβαιωθῶμεν εἰς τοῦτο, ἀφοῦ βλέπομεν ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα δὲν ζῶσι μόνον; ὅτι καὶ τὰ ζῶα ζῶσι κατὰ κοινωνίας, ὅτι καὶ πολλὰ αὐτῶν ζῶσι καὶ κατὰ συζυγίας; Ποῖος ἀγνοεῖ ὅτι ἡ περισσότερὰ ἀποθνήσκει ἐκ τῆς λύπης ὅταν ἀπολέσῃ τὴν σύντροφον αὐτῆς;

Ὅταν αἰτία τις ἀπομακρύνῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ κόσμου, ὅταν αἰτία τις ἰσχυρὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ ἀηδιάσῃ τὸν κόσμον, καὶ νὰ ἐπιθυμήσῃ τὴν μοναξίαν, τότε ἀπομακρύνεται, ζητεῖ τὴν μοναξίαν, ὑπάγει εἰς τὴν μοναξίαν, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ, ἄλλη αἰτία ἰσχυροτέρα, ἄλλη δύναμις ἀνωτέρα, ἡ φύσις αὐτοῦ, τὸ σῶμά του, τὸ λογικόν του, ἡ ψυχὴ του, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν εἰς ὑπνον ζῶντα, ἂν μᾶς ἐπιτρέπηται ἡ ἔκφρασις αὐτῆ, τὸν ἀναγκάζουσι νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν κοινωνίαν, νὰ ζητήσῃ τὴν συναναστροφὴν τῶν ἀνθρώπων, νὰ λατρεύσῃ εὐκολώτερα τὸν Θεὸν του.

Ποῖον ἄλλο ἀνώτερον μάθημα, ποῖος ἄλλος θεϊότερος διδάσκαλος εἶναι δυνατὸν νὰ διδάξῃ τὸ παιδίον; ποῦ ἄλλου εἰμὴ εἰς τὴν κοινωνίαν τὸ παιδίον μορφώνεται, γίνεται ἄνθρωπος; Αὐτὸ εἶναι τὸ σχολεῖον τοῦ κόσμου, τὸ ἱερόν σχολεῖον!

Εἰς τὸ θεῖον αὐτὸ σχολεῖον μαθάνει ὁ παῖς νὰ γνωρίζῃ τοὺς ἀνθρώπους, διδάσκει-

ται τὴν μετριοφροσύνην, τὴν συμπάθειαν καὶ πάσας ἐν γενεῖ τὰς ἀρετὰς. Μαθάνει τί ἐστὶ κόπος, τί θλίψις, τί πτωχεία. Τὴν πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ, τὴν πρὸς τὸν πλησίον του ἀγάπην, εἰς τὸ σχολεῖον αὐτὸ τὴν διδάσκειται· πλησίον τῶν χρηστῶν αὐτοῦ γονέων μαθάνει πῶς νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸς χρηστὸς· τὸ γάλα τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐναρέτου αὐτοῦ μητρὸς θηλάζων, διδάσκειται πῶς νὰ γίνῃ ἀγαθὸς καὶ ἐνάρετος· τοὺς σοφοὺς συναναστρεφόμενος μαθάνει πῶς δύναται καὶ αὐτὸς νὰ γίνῃ μίαν ἡμέραν σοφός· τοὺς κηλοὺς πολίτας πλησιάζων, μαθάνει πῶς δύναται καὶ αὐτὸς νὰ γίνῃ καλὸς πολίτης, καὶ εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ εἰς τοὺς ὁμογενεῖς αὐτοῦ ὠφέλιμος.

Γίνεται ἀγῆρ. Τὰ παραδείγματα τῶν καλῶν συζύγων, διδάσκουσιν αὐτὸν πῶς νὰ γίνῃ καλὸς σύζυγος, νὰ ἀγαπᾷ τὴν σύζυγον αὐτοῦ καὶ νὰ θεωρῇ αὐτὴν οὐχὶ ὡς δούλην, ἀλλ' ὡς σύντροφον, ἣν αὐτὸς ὁ Θεὸς τῷ ἔδωκε διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν νέα πλάσματα πρὸς δόξαν ἐκείνου. Τὰ παραδείγματα τῶν καλῶν συζύγων διδάσκουσιν αὐτὸν, ὅτι χρεωστὴ νὰ διδῇ πρῶτος τὸ καλὸν πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ παραδειγμα, νὰ ἀκολουθῇ κατὰ γράμμα τὰ καθήκοντά αὐτοῦ, νὰ διδῇ τὰς ἀναγκαίας συμβουλὰς πρὸς τὴν σύζυγόν του, οὕσαν ἀσθενεστέραν αὐτοῦ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, καὶ μὴ ἔχουσαν τὴν πείραν τοῦ κόσμου, ἣν αὐτὸς ἀπέκτησεν ἕνεκα τῆς κατασκευῆς τοῦ σώματός του καὶ τῶν καθηκόντων του· καὶ ὅταν τῆς γυναικὸς ἡ ψυχὴ δὲν διεφθάρῃ ἐκ τῶν κακῶν τῶν γονέων τῆς παραδειγμάτων, ὅταν ἡ γυνὴ ἐξῆλθεν ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐναρέτων αὐτῆς γονέων καὶ ἐπεσεν ἀμέσως εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ συζύγου αὐτῆς, εἶναι ἀδύνατον νὰ διαφθάρῃ μετὰ ταῦτα· ἂν διαφθάρῃ, ὁ σύζυγος αὐτῆς εἶναι ὑπεύθυνος, διότι τὴν παρέλαβεν ἀθῶαν, τὴν παρέλαβεν ἐνάρετον ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς χρηστῆς αὐτῆς μητρὸς, τοῦ γηραιοῦ καὶ ἐναρέτου

αὐτῆς πατρὸς, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζε νὰ τὴν διατηρήσῃ τοιαύτην.

Γίνεται πατήρ. Τὰ παραδείγματα τῶν καλῶν πατέρων, τὸν διδάσκουσι πῶς νὰ ἀναθρέψῃ καλῶς τὰ τέκνα αὐτοῦ, τὰ ἀθῶα ἐκεῖνα πλάσματα, ὧν τὴν ἀνατροφήν καὶ συντήρησιν ἐνεπιστεύθη αὐτῷ αὐτὸς ὁ Θεός.

Γίνεται πρεσβύτερος. Τὰ κατὰ τῶν γερόντων παραδείγματα, αἱ συμβουλαι τῶν γονέων αὐτοῦ, ἃς ὀφείλει νὰ διατηρῇ ὡς τὸν πολυτιμότερον θησαυρὸν ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ, ἡ ἰδία αὐτοῦ πείρα ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέλουσι τὸν μάθει πῶς νὰ διδάξῃ ἄλλους, ποίας συμβουλὰς νὰ διδῇ εἰς τὰ παιδία· κα τοῖς συμβουλεύῃ νὰ ἀκούωσι τοὺς γονεῖς αὐτῶν, νὰ λαμβάνωσι τὰ κατὰ αὐτῶν παραδείγματα· τί ἐν τῷ κόσμῳ νὰ δέχωνται καὶ τί ν' ἀποβρίπτωσι· νὰ ἐκλέγωσιν ὡς μέλισσαι τὴν καλητέραν τῆς ψυχῆς τροφήν, κτλ. κτλ.

Ἡ κόρη, πλησίον τῆς μητρὸς αὐτῆς μαθάνει πρῶτον νὰ ἦναι καλὴ θυγάτηρ, μαθάνει ποῖα εἶναι τὰ καθήκοντα τῆς καλῆς κόρης· βλέπουσα τῆς ἐναρέτου αὐτῆς μητρὸς τὰ παραδείγματα, τὰ ἀκολουθεῖ, διότι αὐτὰ βλέπει καθ' ἐκάστην· δὲν ἀκούει εἰμὴ συμβουλὰς καλὰς· Τὸ παιδίον ὁμοιάζει ὡς πηλὸς, εἰς τὸν ὅποιον ὁ καλὸς τεχνίτης διδῇ τὸ σχῆμα, τὸ ὅποσον θέλει, ἐμπνεόμενος ἐκ τῶν μαθημάτων τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ, τοῦ ἀρίστου τεχνίτου.

Ἀναγινώσκει ἡ μήτηρ κατὰ καὶ ἠθικὰ βιβλία καὶ ἀποστρέφεται τὰ κακοήθη; καὶ ἡ κόρη μαθάνει νὰ ἀναγινώσκῃ τὰ κατὰ βιβλία καὶ ν' ἀρῆται ἐξ ἐκείνων τὰ καλητέρα παραδείγματα καὶ τὰς ὠφελιμωτέρας συμβουλὰς. Δὲν ἀναγινώσκει βιβλία, τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶναι, οὐχὶ ἡ μόρφωσις τῆς κοινωνίας, οὐχὶ ἡ μόρφωσις καλῶν συζύγων καὶ ἐναρέτων μητέρων, οὐχὶ ἡ μόρφωσις γυναικῶν ἀφωσιωμένων εἰς τὰ κοινωνικὰ καὶ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα, καὶ εἰς τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων αὐτῶν, ἀλλ' ὧν σκοπὸς εἶναι νὰ διδάξωσιν εἰς αὐτὰς τὴν κακοήθειαν, τὸν ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον

βίον, και την προς την κοινωνίαν ἀδιαφορίαν και περιφρόνησιν. Τὰ βιβλία ταῦτα, παρουσιάζουσιν εἰς αὐτὰς τὰ πράγματα, οὐχὶ ὑπὸ τὴν φυσικὴν αὐτῶν μορφήν, οὐχὶ μετὰ τὸ φυσικὸν αὐτῶν χρῶμα, ἀλλὰ μετὰ τὸν πέπλον τοῦ ψεύδους, μετὰ τὸν χρυσοῦν πέπλον τῆς ἀπάτης, ὅστις καλύπτει μαῦρα ἀντικείμενα, ὅστις καλύπτει τὴν κόλασιν.

Τὰ βιβλία ταῦτα, εἰς τῶν ὁποίων τὴν ἀνάγνωσιν διέρχονται ὀλοκλήρους νύκτας, διαφθεύρουσι τὸν νοῦν και τὴν ψυχὴν αὐτῶν, τὰς κάμνουσι νὰ ἐπιθυμῶσι πράγματα, τὰ ὅποια εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξωσι, πιστεύουσιν ἐν πεποιθήσει εἰς αὐτὰ, διότι ἐντυπώνονται εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῶν μετὰ τὰ ζωηρότερα χρώματα! Πόσαι νεανίδες π. χ. δὲν ἐφραντάσθησαν, ἀναγινώσκουσαι τοιαῦτα βιβλία, τοιαῦτα ψευδῆ ἐξημμένης και διεφθαρμένης φαντασίας γεννηματα, ἰδανικὸν τινα σύζυγον, σύζυγον ἄγγελον, σύζυγον ἀνύπαρκτον, ἀνεύρετον, σύζυγον, τὸν ὅποιον, ἐπειδὴ δὲν ἐβλεπον μετὰ ταῦτα ἐν τῷ συζύγῳ αὐτῶν, δυσηρεστούντο, ἡ δὲ δυσαρέσκεια αὐτῶν και ἡ θλίψις μετεβάλλετο βραχύτερον εἰς μῖσος; Ἰδοὺ ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς πολλῶν οἰκογενειῶν, ἡ αἰτία τῆς ἀπωλείας πολλῶν ἀθῶων πλάσματων!

Ἄν ἡ μήτηρ δὲν ἀναγινώσκη τοιαῦτα βιβλία, πῶς ἡ κόρη θέλει μάθει καὶ τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν; Ἄν ἡ μήτηρ δὲν ἀφίνη τὴν θυγατέρα αὐτῆς νὰ συνδέη σχέσεις μετὰ νεανίδων διεφθαρμένων, πῶς θὰ διαφθαρή ἡ θυγάτηρ αὐτῆς; Ἄν ἡ ἐκλογὴ, ἣν ἐποίησεν εἰς τὸν διδάσκαλον αὐτῆς ἦναι καλὴ, πῶς αὐτὴ δύναται νὰ διδαχθῇ πράγματα κακά και ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν κοινωνίαν, και τὸν Θεὸν δυσηρεστούντα;

Τὰ καλὰ ὄθεν παραδείγματα τῶν μητέρων κάμνουσι καλὰς θυγατέρας, τὰ καλὰ παραδείγματα τῶν ἐναρέτων συζύγων, μορφώνουσι καλὰς συζύγους.

Ποῦ λοιπὸν γίνονται ταῦτα; Ποῦ διδάσκονται ταῦτα; εἰς τὴν ἐρημίαν, ἢ εἰς τὸν κόσμον; Ποῦ μορφώνεται ὁ ἄνθρωπος, ζῶν

μόνος ἢ ἐντὸς τῆς κοινωνίας, μεταξύ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ;

Εἶναι λοιπὸν ἀναγκαῖα ἡ κοινωνία, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν προορισμὸν ἡμῶν, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ ἐκπληρώσωμεν τὰ ἱερά χρέη, διὰ τὰ ὅποια ἤλθομεν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν· εἶναι ἀναγκαῖα ἡ κοινωνία πρὸς συντήρησιν τῆς κοινωνίας· εἶναι ἀναγκαῖα ἡ κοινωνία πρὸς δόξαν τοῦ Ἰψίστου, ὅστις τὴν συνέστησεν· εἶναι ἀναγκαῖος ὁ γάμος, ὃν πύλόγησεν αὐτὸς ὁ Θεός.

Εἶναι ἀναγκαῖα, τέλος πάντων, ἡ κοινωνία, διότι ἐν αὐτῇ μαθηθῶμεν, ὅτι ὑπάρχει Θεός, ὅτι χρεωστοῦμεν νὰ τὸν λατρεύωμεν, νὰ ἐκτελῶμεν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, και νὰ περιμένωμεν μετὰ χαρὰν τὸν θάνατον, ὅστις θέλει μᾶς μεταφέρει εἰς τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ κοινωνίαν, μεταξύ τῶν Χερουβιμ και Σεραφείμ, και ὅτι ἐκεῖ θέλομεν ἀνταμειφθῆ δι' ὅσα καλὰ ἐν τῷ κόσμῳ ταῦτῳ ἐπράξαμεν!

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

(Συνέχεια. Ἴδε Φυλλάδ. Γ')

Ὁ Ὄρθος Λόγος.

Ὁ ὀρθὸς λόγος, Κύριοι, ἐστὶ τὸ δεύτερον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως στοιχεῖον. Αὐτὸς ἐστὶ τὸ θεότευκτον ταμεῖον τῶν καθολικῶν ἐκείνων και αἰωνίων ἀληθειῶν, αἵτινες εἰσὶν αἱ θεμελιώδεις ἀρχαὶ πάσης ἐνδεχομένης ὑπάρξεως. Αὐτὸς ἐστὶ τὸ διαυγέστατον κάτοπτρον, ἐν ᾧ τὸ πεπερασμένον και τὸ ἐνδεχόμενον κατοψίως τὸ Ἄπειρον και τὸ Ἀναγκαστικὸν ἐνοπτρίζεται. Αὐτὸς ἐστὶν ὁ κα-

θηγητὴς ἡμῶν και πύραυλος. Ὁ μωσαγωγὸς τῆς Ἀληθείας· ὁ ἀρραβὼν τῆς Λιωνιότητος· ἡ Πρόνοια. Ἀνεξάρτητος πάσης ἐπιηρείας τοῦ χρόνου και τοῦ χώρου, καθολικὸς και ἀμετακίνητος, ἀνατείλας, ὡς ἄλλος Ἐωσφόρος, ἐν τῇ Ἀνθρωπότητι ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας τῆς Δημιουργίας, φέγγει και φωτίζει σύμπασαν τὴν λογικὴν Οἰκουμένην. Ἐάν μίαν μόνην στιγμὴν φαντασθῶμεν ἑαυτοὺς ἀπηλοτριωμένους τῆς ἀτιμότητος ταύτης κληροδοσίας, ἀμέσως κατακρημνιζόμεθα εἰς τὸν ζοφώδη τῆς παντελοῦς ἀγνοίας Τάρταρον. Ἄγνοια τοῦ Κόσμου, ἄγνοια τῆς ἀτομικότητος ἡμῶν, ἄγνοια τοῦ Καθήκοντος, ἄγνοια τοῦ Θεοῦ. Ἴδου ὅποια ἤθελεν εἶσθαι ἡ κατάστασις ἡμῶν. Ποῦ τότε βιομηχανία; Ποῦ φυσικαὶ και μαθηματικαὶ ἐπιστήμαι; Ποῦ πολιτεῦματα και νομοθεσίαι; Ποῦ τέχνη τοῦ Καλοῦ και Ὁραίου; Ποῦ Ὁρησκεία; Ποῦ Φιλοσοφία; Τί λέγω; Ποῦ τότε Ἄνθρωπος; Μέγα τῶντι και μοναδικὸν ἐν τῇ Δημιουργίᾳ τὸ δεύτερον τοῦτο τῆς φύσεως ἡμῶν στοιχεῖον! Ἐάν πρὸς ὀλίγον ἀφαιρεθέντες τῶν χαμαιζήλων ῥεμβασμῶν ἐπαρθῶμεν διὰ συντόνου ἀναλυτικῆς μελέτης πρὸς τὸ ὕψος τῶν ἐν ἡμῖν ἐννοιῶν, τότε θέλομεν πεποιοθῶς ἐνοήσῃ τὴν μεγάλην ἀξίαν ταύτης τῆς ἐν ἡμῖν αὐτῆς δυνάμεως. Μέγας ὁ ἄνθρωπος δι' αὐτῆς! Μηδὲν ὁ ἄνθρωπος χωρὶς αὐτῆς. Καὶ ἰδοὺ πῶς:

Ἡ πείρα και ἡ παρατήρησις ἀπέδειξεν ἐναργέστατα ὅτι ὁ ἄνθρωπος, καθ' ἅπαντα τὸν βίον αὐτοῦ, διατελεῖ ἐν ἀδιαλείπτῳ κοινωνίᾳ μετὰ τε τοῦ ἐξωτερικοῦ και τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτοῦ κόσμου. Ποικίλαι και πολυεῖδεις ἐντυπώσεις προσγινομένη ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῶν περιστοιχούντων αὐτὸν ἀντικειμένων, διεγείρουσιν ἐν αὐτῷ αἰσθητικὰς διαθέσεις, ἀλλεγίνας ἢ εὐαρέστους. Ταύτας ἀμέσως, δύναμει ἐμφύτου τινὸς ἐπὶ τὰ ἔξω ἀντιδράσεως τοῦ ἐν ἡμῖν ὄντος, διαδέχεται ἡ Γνώσις. Ἄλλαι, ἀφ' ἐτέρου, τοῦ ὕλικου αὐτοῦ διοργανισμοῦ τροποποιήσεις δίδου-

σιν ἀφορμὴν εἰς ἐτέρας τῆς αὐτῆς φύσεως διαθέσεις, μεθ' ἧς ἐπέρχεται ὁμοίως ἡ Γνώσις. Ἐκτὸς δὲ ταύτης τῆς μετὰ τῆς ὕλης συγκοινωνίας, παράγονται ἐν τῇ ψυχῇ, συνεπείᾳ τῆς διανοητικῆς και ἠθικῆς αὐτῆς καταστάσεως, και ἕτερα αἰσθήματα, ἀφ' ὧν ὡσαύτως προκύπτει ἡ Γνώσις. Καὶ ἡ μὲν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου συγκοινωνία καλεῖται ἐξωτερικὴ ἀντίληψις· ἡ δὲ μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἐσωτερικὴ ἢ συναίσθησις.

Ἐκατέρα τῶν συγκοινωνιῶν τούτων ἐστὶ σύνθετόν τι γινόμενον, ὅπερ ἐν τῇ ἀναλύσει δέικνυται συνιστάμενον, ὡς βλέπετε, ὑπὸ τριῶν στοιχείων ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένων, τῆς ἐντυπώσεως, τῆς αἰσθήσεως και τῆς γνώσεως. Καὶ ἐντύπωσις μὲν καλεῖται ἡ ἐπὶ τὰ αἰσθητήρια ἐπίδρασις τῶν ἔξω ἀντικειμένων. Αἰσθήσις δὲ ἡ ἀλλεγίνα ἢ εὐαρέστος τῆς ψυχῆς παθητικότης. Καὶ ἡ μὲν ἐντύπωσις ἐστὶν ὕλικόν τι γινόμενον, ὅπερ ἀποκλειστικῶς ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπιστήμην τῆς Φυσιολογίας. Ἡ δ' αἰσθήσις, ὅπως ὑποκειμενικὸν φαινόμενον, ἀνήκον ἰδίως τῇ περὶ τῆς αἰσθητικότητος θεωρίᾳ. Ὡστε ἐν ταῦθα οὐδὲν ἕτερον θέλομεν λάβει ὑπ' ὄψιν ἢ τὴν Γνώσιν, ὅπως ἀπ' αὐτῆς ἀνυψωθῶμεν μέχρι τοῦ ὀρθοῦ ἡμῶν λόγου. Τί δ' ἐστὶν ἡ Γνώσις αὐτῆ; Ἡ ἀνάπτυξις δύναται ἵνα ἐρμηνεύσῃ αὐτὴν σαφέστερον ἢ οἷος· δήποτε αὐτῆς ὄρισμός.

Μόλις ὁ κόσμος πλήττει τὰς αἰσθήσεις μου, και ἀμέσως ἡ ψυχὴ μου πιστεύει εἰς τὴν ὑπαρξίν του. Φαινόμενα παροδικὰ και ἄστατα, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀλλοιούμενα και μεταβαλλόμενα, ἐρχόμενα και παρερχόμενα, μόλις προσβάλλουσι τὰ αἰσθητήριά μου, και ἀμέσως πέραν τούτων ἡ ψυχὴ μου ἀφιπταμένη, πιστεύει ἐν πεποιθήσει νόμους γενικὸς και ἀμεταβλήτους, νόμους ἀρμονικὸς και ὠραίους, νόμους δεσπύζοντας και κρατοῦντας τὸ ῥεὸν τοῦτο και φαινομενῶδες. Ὅπου ἀνωμλία και σύγχυσις, ἐκεῖ ζητεῖ ἵν' ἀνακαλύψῃ τάξιν αὐτοῦ διοργανισμοῦ τροποποιήσεις δίδου-

καταστρέφη τὰ ὄντα, αὐτὴ ζητεῖ ἐπιμόνως τὸ σκόπιμον αὐτῶν τέλος. Βλέπει πανταχοῦ τὸ πολλαπλοῦν καὶ τὸ διαίρετον· καὶ ζητεῖ τὸ ἐνιαῖον καὶ ἀδιαίρετον. Βλέπει τὸ πεπερασμένον· καὶ εὐθὺς ἀνυψοῦται εἰς τὸ ἄπειρον. Πέραν τοῦ χρόνου νοεῖ τὴν αἰωνιότητα. Πέραν τοῦ σχετικοῦ, τὸ ἀπόλυτον. Πέραν τοῦ αἰτιατοῦ, τὸ ἀναίτιον. Πέραν τοῦ ἐνδεχομένου, τὸ ἀναγκαῖον. Ἐνὶ λόγῳ, τὸν Κόσμον μόλις βλέπει, καὶ τὸν Θεὸν ἄμεσως νοεῖ. Ὡς διὰ κλίμακός τινος ἀστραπηθὸν ἀπὸ τοῦ ὄρατοῦ κόσμου ἀνυψοῦται εἰς τὸν ἀόρατον. Ὅπου ἂν στραφῆ, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς μυθῶσι τῆς ἑαυτῆς συνειδήσεως ἂν κατέλθῃ, ἐν ἀκαρεῖ εἰς τὸν Θεὸν φθάνει· τοσοῦτω στενωῶς μετ' αὐτοῦ συνάπτεται. Ἐξ ἴδου τῆς νεωτέρας φιλοσοφίας, Σώκρατες τῆς Δύσεως, Κάρτεσις Ἰ. Μαρτύρησον ἀνευρηθῆσθαι, ὅτι ἂν ἠδυνήθης διὰ τῆς μεθοδικῆς ἀμφιβολίας σου ἐν ἀπιστήσεως πρὸς ὄλιγον εἰς τὴν πραγματικὴν τῶν ὄντων ὑπαρξίν, τὴν εἰς Θεὸν ὁμῶς πίσιν τοσοῦτον ἀδιασπάστως συνδεδεμένην εὐρὴς μετὰ τῆς συνειδήσεώς σου, ὥστε καὶ σιγμῆν μίαν οὐκ ἐπαύσω πιεζῶν εἰς Αὐτόν. Ἡ ἐποπτεία τῆς ἀτελοῦς ὑπαρξέως σου σὲ ἀνύψωσεν ἀκαριαίως καὶ αὐτομάτως εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ τελείου. Δὲν ἠδυνήθης ἵνα διαχωρίσης τῆς ταῦτοχρόνου πίστεως τὴν ἀτομικὴν σου ὑπαρξίν καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ.

Ἐξ τούτων, Κύριοι, ἐννοεῖται ὅτι ἅπασαι ἡμῶν αἱ ἰδέαι εἰσὶ δύο φύσεων πάντη ἀντιθέτων πρὸς ἀλλήλας. Αἱ μὲν συγκεκριαλοῦνται εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ πεπερασμένου, αἱ δὲ εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ἁπείρου. Ἄνευ τῆς δευτέρας ταύτης ἰδέας, οὐδεμία γνῶσις ἠθελεν ὑπάρχει εἰς ἡμᾶς· διότι οὐδεμία βεβαιότης ἢ ἀλήθεια δύναται ἵνα χορηγηθῆ ἄλλαχόθεν ἢ ἐξ αὐτῆς μόνης. Διὰ τῆς ἰδέας ταύτης τοῦ ἁπείρου, πιστεύομεν εἰς τὴν ὑπαρξίν τῆς ὕλης καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτῆς, καὶ οὕτω σχηματίζομεν ἐν ἡμῖν τὴν γνῶσιν. Δι' αὐτῆς ζητοῦμεν τὰς αἰτίας τῶν διαφορῶν φαινομένων. Δι' αὐτῆς πιστεύομεν εἰς τὸ ἀμετάβλητον καὶ σταθερὸν τῶν νόμων

τῆς φύσεως. Δι' αὐτῆς, ἐκ τῆς μικρᾶς τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ παρελθόντος πείρας, ἐπάγομεν συλλογισμοὺς περὶ τοῦ μέλλοντος. Δι' αὐτῆς, γαργαλιζόμενοι ὑπὸ τῶν παθῶν, ὑποτασσόμεθα εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν φωνὴν τοῦ Καθήκοντος. Δι' αὐτῆς, γοητευόμενοι ὑπὸ τοῦ συμφέροντος, ἀσπαζόμεθα τὸ Δίκαιον. Δι' αὐτῆς, ἐνὶ λόγῳ, γινώσκομεν πάντα τὰ ὄντα, καὶ ὀρίζομεν πάσας τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις. Ἀρχὴ πάσης ὑπαρξέως ὁ Θεός. Ἀρχὴ πάσης γνῶσεως ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ. Ἐνιαία ἀρχὴ ἐν τῷ σύμπαντι τῶν ὄντων, ὁ Θεός. Ἐνιαία ἀρχὴ ἐν τῷ σύμπαντι τῶν ἐπιστημῶν, ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ, αὐτὴ ἢ εἰς Θεὸν καθολικὴ πίστις.

Ἡ ἰδέα αὕτη τοῦ Θεοῦ συνίστησιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸν καθαρὸν καλούμενον λόγον· ἐξ αὐτοῦ ἀπορρέει ὁ διανοητικὸς λόγος, τούτεστι τὸ σύνολον τῶν καθολικῶν ἐκείνων ἀληθειῶν, δι' ὧν διαγινώσκεται καὶ ἐννοεῖται πᾶν πεπερασμένον καὶ ἐνδεχόμενον. Οἱ δύο δὲ ὁμοῦ συνηνωμένοι ἀπαρτίζουν τὸν ὁρθὸν τοῦ ἀνθρώπου Λόγον, τὴν οὐρανίαν ταύτην δάδα, τὴν φωτίζουσαν τὸν ἄνθρωπον ἐν τῇ κοιλίᾳ ταύτῃ τῆς πλάνης.— Ἴδου ὁποῖός τις ἐστὶν οὗτος ὁ ὀρθὸς Λόγος. Ἴδου τὸ τιμωριώτερον τῶν ἀγαθῶν, ἅπερ ὁ Δημιουργὸς ἐδώρησάτο τοῖς πλάσμασιν αὐτοῦ. Ἴδου τὸ ἀθάνατον μνημεῖον τῆς κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἄνθρωπε! θαύμασον τὸ μεγαλεῖόν σου τοῦτο· ἀναγνώρισον τὴν ἀξίαν σου. Σὺ εἰσι σφραγὴς, καὶ αἱ ἐν σοὶ ἀλήθειαι ἅπταιστοί. Σὺ ἄστατος, καὶ ἐκείναι ἀμετακίνητοι. Σὺ περιορισμένος, καὶ ἐκείναι καθολικαί. Σὺ τὸ πεπερασμένον, κατέστης ναὸς τοῦ ἁπείρου!

Πάντες οἱ ἔξοχοι νόες διείδον μᾶλλον ἢ ἥττον τὸ θεῖον καὶ καθολικὸν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας. Πάντες, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ὑπερβολῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἔλλειμμάτων, ἐτιμήσαντο αὐτὸν ἐπαξίως τῆς θείας προσηγορίας. Πάντες ἀπεκάλε-

σαν τὸν ἄνθρωπον οὐράνιον. Ἄνοιξαν τὸ ἀκένωτον ταμεῖον τῆς μεγαλοφυίας τοῦ δαιμονίου ἐκείνου ἀνδρός καὶ γεραροῦ ἡμῶν προγόνου, τοῦ Πλάτωνος. Ἐκεῖ δύναται πᾶς τις ἵνα μελετήσῃ τὸ πρῶτον τὰς ὑψηλὰς τῆς ἀνθρωπίνης διαπνοίας ἀληθείας. Ἐκεῖ διαγράφεται ὁ θεῖος τοῦ ἀνθρώπου προορισμός. Ἄνθρωποι! βοᾶ οὗτος εἰς ἕκαστον ἡμῶν ἐκπροσωπούμενον ἐν τῇ Πολιτείᾳ ὑπὸ τοῦ Γλαύκωνος. Ἄνθρωποι! θέλετε ἵνα ἐννοήσῃτε ὁποῖοι τινὲς εἰσθε; Ἀκούσατε.

Φαντάσθητε σπηλαῖον βαθύτατον, ἐν ᾧ κείνται καθειργμένοι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ὡς ἄλλοι δεσμῶται, βεβαρυμένοι ὑπὸ ἀλύσεων, μένουσι προσηλωμένοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μὴ δυνάμενοι οὔτε ν' ἀναστῶσιν, οὔτε καὶ τὴν κεφαλὴν τῶν νᾶ κινήσωσιν. Ὅπισθεν αὐτῶν εἰς τὰ ὕψη ἀστράπτει φῶς ἀκτινοβόλον, παρὰ τοῦ ὁποῖου ἀμυδρῶς φωτίζονται. Ἄτραπὸς δέ τις σκολιά καὶ ἀπόκηρμος ἀφίστησι τὸν φωστῆρα ἐκείνον ἀπ' αὐτῶν. Ἐμπροσθεν δὲ αὐτῶν παρὰ τὸ τεῖχος τοῦ σπηλαίου παρέρχονται ἄνθρωποι διαφορῶν σχημάτων, τῶν ὁποίων αἱ σκιαὶ μόναι προσβάλλουσι τὰς αἰσθήσεις αὐτῶν, καὶ τὰς ὁποίας ὡς ὄντα πραγματικά καὶ ἐνυπόστατα οἱ τάλανες ὑπολαμβάνουσιν. Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἀνακτήσωνται ποτὲ τὴν ἐλευθερίαν τῶν, μόλις κατὰ πρῶτον, καὶ τοῦτο μετὰ πολλῶν δυσκολιῶν, θέλουσι δυνηθῆ ἵνα ὑψώσωσιν ὄλιγον τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἀσυνήθεις εἰς τὸ φῶς, θέλουσι θαμβοῦσθαι ἀπέναντι τῶν διαφορῶν ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων μόναι τὰς σκιας παραδικῶς ἐν τῷ σπηλαίῳ διέκρινον. Ἐὰν, ἅμα ἐξέλθωσι τῆς εἰρατῆς ἐκείνης, ἀναγκασθῶσιν ὅπως διὰ τῆς ἀποτόμου καὶ ὀρθίας ἐκείνης ἀτραποῦ ἀναβῶσι μέχρι τοῦ Ἥλιου, ὁποῖα βᾶσανος ἀνίκεστος δι' αὐτοὺς ἠθελεν εἶσθαι τοῦτο! Καὶ ἀροῦ μετὰ χρόνον πολὺν καὶ μετὰ μεγάλης ἐπιμονῆς ἐθισθῶσιν ἵνα βλέπωσι τὸ λαμπρὸν ἐκείνου

φῶς ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ πανταχοῦ, ὅπου ἀντανακλάται, ἐπὶ τέλους θέλουσιν ἀτενίσαι εἰς αὐτὸν τὸν δίσκον αὐτοῦ, δεχόμενοι τὰς ἀκτῖνας ἀπ' αὐτοῦ τοῦ κέντρου. (α) Ἐξελθὼν λαμπρὰ καὶ ἀπαράμιλλος εἰκὼν! Ὅλοι οἱ αἰῶνες τὴν ἐθαύμασαν· καὶ ὅλοι αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ δὲν θέλουσι διστάσει ἵνα ἀπονεύωσι τῷ καλλιτέχνῃ αὐτῆς τὸν δίκαιον τῶν ἐγκαωμίων φόρον.

Ὁ δημιουργὸς αὐτῆς καθίσταται ἀμέσως καὶ διερμηνεύς. Γλαύκων, λέγει, ἡ ἀφομοίωσις αὕτη ἐστὶν ἡ εἰκὼν τῆς ἀνθρωπίνης καταστάσεως. Τὸ σπηλαῖον ἐστὶν ὁ ὄρατός οὗτος κόσμος, ἐν ᾧ ζῶμεν. Αἱ ἀλύσεις τῶν οἰκηθῶρων αὐτοῦ εἰσὶ τὰ ἀγενῆ ἡμῶν πάθη καὶ αἱ ἐπισφαλεῖς προλήψεις. Αἱ παροδικαὶ σκιαὶ ἐστὶν ἡ ἐξωτερικὴ τοῦ κόσμου τοῦτου ὄψις, ἥτις διὰ τῶν ἀπατηλῶν αὐτῆς θελημάτων, τὸ βέρον καὶ τὸ φθειρόμενον παρίστησιν ἡμῖν ὡς μόνιμον καὶ διαρκές. Ὁ δὲ φωστῆρ ἐστὶν ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέα, τὴν ὁποῖαν λίαν δυσχερῶς καὶ ἐπιπόνως ἀντιλαμβάνομεθα· τὴν ὁποῖαν, αἰτίαν ἀρχικὴν καὶ παραγωγὴν παντὸς ἀγαθοῦ καὶ ὀραίου ἀναγνωρίζομεν ἀμέσως, καὶ ἄσπον τοῦ κόσμου τοῦτου διακηρύττομεν. Ἐκείνου δὲ, ὅστις, μετὰ μακρᾶν, ἐπίπονον καὶ ἐναγώνιον πάλην, διαρρήξει τέλος πάντων τὸν δεσμὸν τῶν ἠδονῶν, καὶ ἐξέλθει τοῦ ζοφώδους ἐκείνου βάρους τῆς γοητείας, ἐκείνου ἢ ψυχῆ, ἐμφανίζομένη ἀπέναντι τοῦ φωτός, ἀναγνωρίζει τὴν ἀθανασίαν αὐτῆς, μέχρις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἀνυψομένη.— Ἴδου ἡ ἰδέα τοῦ μεγάλου τοῦτου ἀνδρός. Τὸν ὄρατον κόσμον θεωρεῖ ἀνερμήνευτον καὶ ἀκατανόητον ἄνευ τοῦ ὁράτου. Οὐδὲν κατ' αὐτὸν ἀληθές ἄνευ τοῦ Θεοῦ· ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀκαταπαύστως αὐτὸν διανοεῖται· δι' αὐτοῦ δαδουχεῖται, καὶ παρ' αὐτῷ ζητεῖ ἵνα ἐγκατασταθῆ. Ἴδου ὡς ἐγγιστα ἡ ἐννοια τοῦ Πλάτωνος.

Ὁ αὐτὸς καὶ ἐν τῷ Φαίδωνι, οὐχ ἥττον·

(α) Πολιτεία βιβλ. γ'.

τον έναργως εκφράζεται περί τῆς θείας ἡμῶν καταγωγῆς.

Ὅτε ὁ Σωκράτης, τὴν τελευταίαν πρωτῶν τοῦ θανάτου αὐτοῦ παρεδίδου τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς τὰ μυστηριώδη δόγματα τῆς φυσικῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον Διαθήκης τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τῆς πίστεως μεταβαίνων εἰς τὴν Ἐπιστήμην καὶ ἀπὸ τῆς ἐλπίδος εἰς τὴν βεβαιότητα, ἐπεκύρωσε τὴν οὐρανίαν τοῦ ἀνθρώπου καταγωγὴν διὰ τῶν ἐν ἡμῖν καθολικῶν καὶ ἀμετακινήτων ἰδεῶν, εἰπὼν σχεδὸν κατ' ἔννοιαν τὰ ἐπόμενα:

Αἱ ἰδέαι, αἱ συνιστῶσαι τὸν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ λόγον, καίτοι, συνετεία τῆς μετὰ τοῦ κόσμου συγκοινωνίας αὐτῶν, ὑποπίπτουσι κατὰ συμβεβηκὸς ὑπὸ τὰς συνθήκας τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου, οὐσιωδῶς ὅμως διαμένουσιν ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ πάσης περιπετείας καὶ ἀλλοιώσεως ἐξ αὐτῶν προσγινομένης. Αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς οὔτε ἀρχὴν οὔτε τέλος γνωρίζουσιν· εἶναι αἰώνιοι καὶ ἀδιάφθοροι. Αἱ ἰδέαι, ἀρχαὶ συνάμα καὶ αἰτίαι τῶν ὄντων, δεσπόζουσιν ἐπὶ τε τῆς ἀνθρωπότητος ἀπάσης καὶ τῆς φύσεως. Αἱ ἰδέαι αὐταὶ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Ἡ ψυχὴ οὐκ ἔστι πινακίς τις ἄγραφος ἐλθούσα εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, ὅπως τὰ πάντα παραλάβῃ ἐκ τῆς πείρας. Ὁ ἄνθρωπος γεννώμενος φέρει ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν ταύτην τοῦ νοεῖν τὸ καθολικὸν καὶ ἀμετακίνητον. Ἴδου ἡ ἔννοια τῆς σωκρατικῆς διαλεκτικῆς.

Ἀκούσατε καὶ ἓνα τῶν χριστιανῶν φιλοσόφων, τὸν ἱερὸν Αὐγουστίνον, τί λέγει ὡς ἔγγιστα: Ἰπάρχει ἀμετακίνητος τις ἀλήθεια, περιέχουσα ἐν ἑαυτῇ πᾶν τὸ ἀναλλοιώτως ἀληθές, ὅπερ οὔτε ἐμὸν, οὔτε σὸν, οὔτε οὐδενὸς δύναται ἵνα θεωρηθῇ, ἀλλ' ὅπερ παρουσιάζεται τοῖς πᾶσι, φωτίζον ἕκαστον ἰδίως, καὶ πάντας συνάμα. Ὅ,τι βλέπουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ δύο ἀνθρώπων διὰ τῆς διανοίας, τοῦτο οὔτε εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ ἑνὸς οὔτε εἰς τὴν τοῦ ἄλλου ἀνήκει. Ἰπάρχει ὑπέρτερόν τι, ἐν ᾧ συγκεντρῶνται πάντων τὰ βλέμματα. Τοῦτο δὲ οὐδὲν ἔτε-

ρον ἐστὶν ἢ ὁ λόγος αὐτός. Οὔτε μετὰ τοῦ χρόνου παρέρχεται, οὔτε χώρον ἀλλάσσει, οὔτε ὑπὸ τῆς νυκτὸς σκιάζεται, οὔτε ὑπὸ τῆς σκιᾶς ἐπιπροσθεται. Πάντοτε καὶ πανταχοῦ ὑπάρχει, καὶ οὐδέποτε ἐκλείπει. Δημοσίᾳ διδάσκει, ἰδίᾳ νοθετεῖ. Καὶ τοὺς μὲν θιασώτας αὐτοῦ βελτίους ποιεῖ, παρ' οὐδενὸς δὲ ὑφίσταται τὴν ἐλαχίστην ἐπήρειαν. Ὡς Αἰδίους Ἀλήθειαι! πανταχοῦ ὑπάρχεις, καὶ ἀπὸ τοῦ θρόνου, ἐφ' οὗ καθημένη δεσπόζεις ἐπὶ πάντων, παρέχεις ὁδηγίας πᾶσι τοῖς δεομένοις τῆς σῆς ἐλλάμψεως. Πάντοτε σαφῶς διδάσκεις· πλὴν οὐχὶ πάντοτε μετὰ τῆς αὐτῆς προσοχῆς ἐνωτίζονται τὰ ῥήματά σου. Ἐκαστος παρὰ σοῦ ἐξαιτεῖται ὑποθήκας εἰς ὅ,τι ἂν αὐτῷ ἀρέσκη. Σὺ ὅμως δὲν ἀπαντᾷς πάντοτε συμφώνως ταῖς ῥοπαῖς καὶ ταῖς κλίσεσι ἐκάστου. Ἐκείνοι μόνον διατελοῦσι πιστοὶ θεράποντές σου, ὅσοι, μὴ ζητοῦντες παρὰ σοῦ διδασκαλίας συμφώνους πρὸς τὰς ὁρέξεις αὐτῶν καὶ ἐπιθυμίας, ἀγωνίζονται ὅπως αὐτοὶ συμμορφωθῶσι πρὸς ὅ,τι ἂν αὐτοῖς παραινῆς.

Ἀφ' ἑτέρου ὁ φωνεῶν φωνάζει. Πόσον μέγα εἶναι τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα! Αἱ ἰδέαι αὐτοῦ εἰσὶ καθολικαὶ, αἰώνιοι καὶ ἀμετακίνητοι· ἐκτὸς τῆς τοῦ Ἀπείρου ἰδέας ἔχω ἔννοιαν τινὰς ἀναλλοιώτους, αἰτινες μὲ ὀδηγοῦσιν εἰς πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ δὲν δύναμαι ἵνα κρίνω ἄλλως ἢ ὅπως αὐταὶ ἤθελον μὲ ὑπαγορεύσει. Τὰ διανοήματά μου οὐ μόνον δὲν δύνανται ἵνα παραβιάσωσι ταύτας, ἀλλὰ καὶ ταῦτα διορθοῦνται καὶ ρυθμίζονται παρ' αὐτοῦ τοῦ ὑπερτάτου κανόνος. Ὅσον καὶ ἂν ἐπιμείνω, δὲν δύναμαι ἵν' ἀμφιβάλλω ὅτι δύο καὶ δύο ἀποτελοῦσι τέσσαρα· ὅτι τὸ ὅλον ἐστὶ μείζον τοῦ μέρους κτλ. Ἐχω ἐν ἑμαυτῷ τί, ὅπερ ὑπέρκειται ἐμοῦ, καὶ ὁδηγεῖ με πρὸς τὸν πρὸς ὃν ὄρον. Ὁ κανὼν οὗτος ἐστὶ τοσοῦτον ἀδιασπᾶστος μετ' ἐμοῦ συννηωμένος, ὥστε σκανδαλίζομαι ἵνα ὑπολάβω αὐτὸν ἀντ' ἐμαυτοῦ. Ἀλλ' οὗτος, τὸ ἐπαναλέγω, ὑπέρκειται ἐμοῦ, μοὶ ἀναγγέλλει τὴν φυσικὴν μου ἀσθένειαν, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑπεροχὴν,

καὶ μὲ ὑποχρεῖ εἰς τὰς ὑγειάς αὐτοῦ παραγγελίας. Ὁ κανὼν οὗτος ἐστὶ τέλειος. Ἰπάρχει μὲν ἐν ἐμοί, ἀλλ' οὐκ ἐστὶν αὐτὸ τὸ ἔγώ. Ἐγὼ ἀπατώμαι· ἀλλ' ἐκείνος οὐδέποτε ἀπόλλυσι τὴν εὐθύτητα αὐτοῦ. Πάντοτε ἀνακαλύπτωμεν ἐν ἡμῖν δύο ἀρχάς· ἡ μία δίδωσιν, ἡ ἑτέρα δέχεται· ἡ μία ὑποσκελίζεται, ἡ ἑτέρα ὑποστηρίζει· ἡ μία πλανᾶται, ἡ ἑτέρα ἐπανορθοῖ· ἡ μία κατὰ τοῦ κρημνοῦ φέρεται, ἡ ἑτέρα ἀπαρσγκλίτως πορεύεται καὶ ἐμποδίζει τὴν πτώσιν τῆς ἄλλης. Δύο λόγους εὕρισκω ἐν ἐμοί· ὁ μὲν, ἀτελής, ἐπισφαλής, ἀβέβαιος· ὁ δὲ, κοινὸς ἀπάσῃ τῇ ἀνθρωπότητι, τέλειος, ἀλάνθαστος. Οὗτος ἐστὶν ὁ ὀρθὸς λόγος ἡ τοῦ Θεοῦ ἰδέα.

Ἴδου ἡ περιληπτικὴ ἔννοια τῆς περὶ τοῦ λόγου ἰδέας τοῦ ἀνδρὸς τούτου.

Μετὰ τούτους προστίθησι καὶ ὁ Βοσουέτιος πολλὰ, ἅτινα ἐν συνόψει συγκεκριαλοῦνται εἰς τὰ ἐπόμενα:

Ἡ ψυχὴ, κατ' εἰκόνα Θεοῦ δεδημιουργημένη, διατελεῖ ἀενάως ἐστραμμένη πρὸς τὸ ἀρχέτυπον, ἧτοι πρὸς τὸν Θεὸν αὐτόν. Ἐκείθεν πηγάζει πᾶσα τῆς ἀληθείας ἐντύπωσις. Ἰπάρχει ἐν ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ ἱερός τις καὶ καθολικὸς νόμος, ὅστις ἐπιβάλλει τὸ καθῆκον τῆς εὐποίας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Ἀλήθειαι αἰώνιοι πληροῦσι τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν καὶ κανονίζουσι τὰς ἐπισφαλῆς τῶν θνητῶν κρίσεις.

Ἡ λογικὴ ψυχὴ, λέγει ὁ Λεϊβνίτιος, ἐστὶν ἡ εἰκὼν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὅχι μόνον ἀντιλαμβάνεται τῶν θεῶν δημιουργημάτων, ἀλλὰ δύναται ἵνα παρκαγάγῃ καὶ τι ὅμοιον κατὰ τι ἐκείνοισι. Εὕρισκεται δυνάμει τοῦ Λόγου καὶ τῶν αἰώνιων ἀληθειῶν εἰς εἶδος τι μετὰ τοῦ Θεοῦ συγκοινωνίας· καὶ μολονότι ὁ λόγος ἡμῶν ἀδυνατεῖ ἵνα ἐννοήσῃ λεπτομερῶς τὸ μέγα μέλλον, ὅπερ διὰ τῆς ἀπακαλύψεως διαγιγνώσκειται, δυνάμεθα ὅμως δι' αὐτοῦ τοῦ Λόγου ἵνα βεβαιωθῶμεν ὅτι τὸ μέλλον ὑπερτερεῖ τῆς εὐχῆς ἡμῶν.

Ἡ ἀτομικὴ πείρα ἐκάστου, ἡ λεπτομερὴς ἀνάλυσις, ἡ ἀξιοχρεῶς μαρτυρία μετὰ τῶν ἀνδρῶν, ὁ Χριστιανισμὸς αὐτός, μαρτυροῦσι τὴν θεοειότητα καὶ τὸ καθολικὸν τοῦ ἐν ἡμῖν Λόγου. Ἰπολείπεται ἄρα ἀμφιβολία; Οὐδεμίαν ἀπέναντι πάσης ἀπαθείας καὶ εὐσυνειδήτου ἐρεῦνης.

Ἴδου, Κύριοι, ἐν ὀλίγοις, τὸ δεύτερον στοιχεῖον τῆς φύσεως ἡμῶν. Ἐχομεν ἄλλο; Ναι. Ἐχομεν τὴν ἐλευθεράν βούλησιν, τὸ συμπλήρωμα τοῦτο τῆς ἐν ἡμῖν Ἐνότητος.

(ἀκολουθεῖ).

Ἰωάννης Ἀριστοκλῆς.

ΑΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΗΛΙΚΙΑΙ.

(Συνέχεια ὄρα φυλλ. Γ')

3.

Ἡ ἀνδρικὴ ἡλικία.—

Ἡ παρακμὴ.

Ἐκ τῶν ἀτμωδῶν τῆς ἀνοίξεως ὄνειρων, ἐκ τοῦ ἀναβρασμοῦ τῆς νεότητος, ὁ Γεώργιος εἶχε φθάσει εἰς τὰς πραγματοποιήσεις τοῦ θέρους, εἰς τοὺς αὐστηροὺς τῆς τελείας ἡλικίας ὑπολογισμούς. Αἱ ἐπιθυμίαι πρὸς τὴν φιλοδοξίαν, τὸν πλοῦτον, τὴν κενοδοξίαν τοῦ κόσμου εἶχον ἐναλλάξ διαταράζει τὴν κεφαλὴν του. Τὰ σφάλματά του τῷ εἶχον δίδάξει τὴν φρόνησιν, αἱ ἀπάται του τὸν εἶχον φέρει εἰς τὴν ἀμφιβολίαν, εἶτα εἰς τὴν ἀδιαφορίαν. Ἦτο πρότερον εὐπίστος καὶ ἐνθουσιαστικὸς, ἔγινε μετὰ ταῦτα θετικὸς καὶ δύσπιστος. Ἡ ζωὴ δι' αὐτὸν εἶναι σήμερον εὐρύχωρόν τι στάδιον, οὕτως σπουδάζει τὸ ἔδαφος ὡς ἀθλητής. Ἐπὶ τῶν ἐρει-

πίων τῶν υπερηφάνων αὐτοῦ αἰσθημάτων, τοῦ φιλήρωτος τῆς γενναϊότητος, ὑψοῦται ἡ υπερηφάνεια τῆς ἐμπειρίας, τῆς ψυχρότητος, τῆς ἐπιμονῆς. Ἰπολογίζει καὶ ἀπατάται ἑπιαναλαμβάνει τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτοῦ καὶ πάλιν ἀπατάται ῥίπτεται ἀπορασιστικά ἀλλ' ἐντίμως ἐντὸς ἄλλης ὁδοῦ καὶ ἐπιτυγχάνει.

Ὁ Γεώργιος εἶναι πλούσιος καὶ μελαγχολικός. Τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἐκέρδισε τῷ ἐπέφεραν δῖψαν Ταντάλου (α), φλέγουσαν αὐτὸν ζέιποτε. Μὲ ἀνήσυχον ὄμμα παραρτηρεῖ τὰ κινήματα τῶν συναγωνιστῶν τῶν μὲ πρέμουσαν χεῖρα συνθέτει, τροποποιεῖ, ἀνατρέπει, καὶ ἐπιαναλαμβάνει ἀδιακόπως τοὺς ὑπολογισμοὺς του.

Ἡμέραν τινὰ ἀπηυδῆσας ἀπὸ τῆς ἀπατηλῆς ἡδονᾶς, ἀς παρὰ τῆς τύχης εἶχε ζήτησαι, ἴσταται, ἐκπληγείς, διότι εὐρεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν γονίμων αὐτοῦ ὑπολογισμῶν τὴν ἑρπὴν τῆς καρδίας του ἀπογοήτευσιν. Τότε, ὡς φλόξ τις, ἦτις, ὑπὸ τὴν πέφραν ἀποκοιμηθεῖσα, ἀναζωογονεῖται δι' ἰσχυροῦ φυσήματος, τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῶν ἱερῶν φιλτρῶν, τῶν ἀγνῶν καὶ γενναίων ἀσέψων, ἐξυπνᾷ ἐκ νέου ἐν ἑαυτῷ ὑπὸ τὰς σκιῶν τῆς ὡς ὑφαιστίον ὑπάρξεως αὐτοῦ. Τότε ἐκ νέου βυθίζεται εἰς τὰς ἀγνάς τῆς νεότητός

(α) Τάνταλος. Βασιλεὺς τῆς ἐν Φρυγίᾳ Σιπύλου κατὰ τινὰς υἱὸς τοῦ Διὸς, κατ' ἄλλους τοῦ Τιμῶλου καὶ τῆς Νύμφης Πλοτίδος. Οὗτος θέλων νὰ δοκιμάσῃ ἂν οἱ Θεοὶ ἀπατῶνται, ἔφαθε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πέλοπα καὶ τὸν προσέφερεν εἰς αὐτοὺς, ἀλλ' οὗτοι νοήσαντες τὴν ἀσιθεῖαν αὐτοῦ ποθέτην, δὲν ἔφαγον. Εἶτα ἔκλεψε τὸ νεκρὸν καὶ τὴν ἀμβροσίαν ἐκ τῆς τραπέζης τῶν Θεῶν. ἔκουσε τὸν χρυσοῦν κύνα, ὃν ὁ Πάνδαρος ὁ υἱὸς τοῦ Μέρπορος εἶχε κλέψει ἐκ τοῦ ἐν Κρήτῃ ναοῦ τοῦ Διὸς, ἡ δὲ Πέλοπα εἶπε διώσει φύλακα εἰς τὴν αἶγα, τὴν ἔρεψαν τὸν Δία. Διὰ ταῦτα πάντα κτεδίκασαν αὐτὸν οἱ θεοὶ νὰ εὐρίσκηται αἰωνίως ἐν τῷ ὕδατι, βυθισμένος μέχρι τοῦ πάγωνος, καὶ νὰ κατατρέχεται ὑπὸ τῆς δίψης καὶ τῆς πείνης ὅταν δὲ ἤθελον ἡ τὴν δίψαν αὐτοῦ νὰ σβῆσῃ ἢ τὴν πείναν νὰ κορέσῃ, τρώγων ἀπὸ τῶν καρπῶν τῶν παρ' αὐτῷ περυτευμένων καρποτέρων δένδρων, τὸ μὲν ὕδωρ ἐπευγεν, οἱ δὲ κλάδοι τῶν δένδρων ἐτρέποντο πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος.

Τάνταλος καλεῖται ὡσαύτως καὶ μικρὰ τις ὑδραυλικὴ μηχανή. Σ. τοῦ Μ.

του ἀναμνήσεις ὡς εἰς ἀναψυκτικὴν πηγὴν ἀναπνέει εἰς τὴν σκιάν, εἰς τὴν ἡσυχίαν, εἰς τὰς γλυκείας καὶ εὐεργατικὰς τῆς πατρικῆς οἰκίας ἡδονάς. Ἐπιανακίμπεται εἰς τὴν γεννήσασαν αὐτὸν γῆν, εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν εἶχε βλαστῆσαι ἡ παιδρὰ αὐτοῦ παιδικὴ ἡλικία. Ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ εἶναι ἐκεῖ ἡ πιστὴ ἀδελφὴ του Νέλλη, ἣτις δὲν εἶχε ποτὲ ἀρνηθῆ τὴν πατρίδα τῆς, καὶ ἣτις εἶχε συνέλθῃ εἰς γάμον μετὰ τοῦ Φραγκίσκου, τοῦ φίλου τοῦ Γεώργιου προσκαλεῖ αὐτὸν πλησίον τῆς, ἵνα τῷ εἴπῃ διὰ ζωῆς φωνῆς, ὅτι εἶναι εὐτυχής, καὶ ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ τὸν φίλον αὐτῆς ἀδελφὸν λαμβάνοντα μέρος εἰς τὴν εὐτυχείαν τῆς.

Εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἀδελφῆς του βλέπει τὴν σύντροφον τῶν παιδικῶν αὐτοῦ παιγνίων, τὴν γλυκεῖαν Μαρίαν, εἰς τὴν ὁ χρόνος ἔδωκε πλεοπέραν ὠριαιότητα.

Εἰς τὴν θεῶν αὐτῆς αἰσθάνεται τὴν ἀσθένειαν τῶν γυναικῶν, ἀς εἶχεν ἴδει εἰς τοὺς χοροὺς ἢ τὰς συναναστρώδας ἀκκιζομένας. Ἡ Μαρία εἶναι προικισμένη μὲ φυσικὴν τινὰ χάριν, εἰς τὴν ὁποίαν, αἱ ἀξιώσεις τοῦ κόσμου οὐδένα προσθέτουσιν ἐπιπλέον στολισμὸν εἶναι προικισμένη μὲ καρδίαν, ἣς ἡ ἀγνότης ἀνακαλύπτεται εἰς πᾶσαν πράξιν, εἰς πάντα λόγοντες μὲ συνείδησιν, ἣς ἡ ἀταραξία προσθέτει εἰς τὸ σῶμα αὐτῆς γλυκύτητα καὶ σοβαρὸν, εἰς τὸ μεῖδιμά της ἀνέκφραστον ἠδύτητα, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς οὐράνιον ἀκτῖνα.

Ὁ Γεώργιος νομίζει, ὅτι ἐνεκὰ τῆς ἀρχαίας αὐτῶν σχέσεως, δύναται νὰ ἐπιναλάθῃ πρὸς αὐτὴν τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐλευθερίαν, ἀλλ' ἀπατάται ἡ σοβαρότης αὐτῆς τῷ ἐμπνέει σεβασμὸν. Αὕτη δὲν φαίνεται, μήτε ὅτι ζητεῖ τὴν συναναστρώτην του, μήτε ὅτι τὴν ἀποφεύγει. Δὲν προκαλεῖ, ἀλλ' οὐδὲ ἀπορρίπτει τὰς φιλοφρονήσεις του.

Ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἐρωτήσεις του μὲ τὴν μεγαλύτεραν ἡσυχίαν φαίνεται μόνον, ὅτι, ὅταν οὗτος διαιτῆ αὕτη ἀπορῆζεται μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ συγκινήσεως

Ὅσον τὴν παρατηρεῖ, τοσοῦτον αἰσθάνεται ὅτι ἐλκύεται πρὸς αὐτὴν ὑπὸ νέου τινος θελήματος θέλγεται ὑπὸ τῆς παρθενικῆς αὐτῆς χάριτος, καταγοητεύεται ὑπὸ τῆς ἀρετῆς τῆς. Ἐνίοτε τὰ γοητευματα τοῦ μεγάλου κόσμου παραττουσιν ἀκόμη τὴν κεφαλὴν του, παρασύρουσι τὴν φαντασίαν του. Εἶτα ἡ θεατικὴ νέος αὐτῆς κόρης, τῆς μετρίφρονος, μὲ ὄλον ὅτι προικισμένης ὑπὸ τοσοῦτον παρὰ τοῦ οὐρανοῦ δώρων, αἴτινα εἰς ἄλλας ἤθελον ἐμπνεύσει τὴν υπερηφάνειαν, τῆς τοσοῦτον ἀγνῆς, τῆς τοσοῦτον πιστῆς εἰς τὰ καθήκοντά της, τῆς τοσοῦτον εὐχαριστημένης εἰς τὴν εὐτελεῖ αὐτῆς κατάστασιν, τὸν φέρει εἰς θεῶν νὰ φαντασθῆ ταπεινήν τινα καὶ ἡσυχον ὑπαρξίν, ὡς ἐκείνην, ἣν οἱ γονεῖς αὐτοῦ τῷ εἶχον δώσει ὡς παράδειγμα τοῦ ἐπιπέδου.

Τὸ θέρος διέρχεται, ὁ δὲ Γεώργιος εὐρίσκειται μετὰ τῆς ἀμφιβολίας καὶ τῆς ἐλπίδος, τῆς ὁρμῆς πρὸς τὴν φιλοδοξίαν καὶ τῶν φρονίμων σκέψεων. Ἐνθυμεῖται ὅτι εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, εἶπου ἀπέκτισε τὴν μεγάλην αὐτοῦ περιουσίαν, εἶδος γυναικῆς λαμπρότερας τῆς Μαρίας, ἐπιζητήτους καὶ εὐδιαθέτους εἰς τὸ νὰ δεχθῶσι τὴν λατρείαν του ἀλλ' ἡ ἐντύπωσις, ἣν αὐταὶ εἰς αὐτὸν ἐποίησαν σβύνεται καὶ δὲν μένει εἰς τὴν ἀμυδρὸν τι ἴχνος, ἐνθὺ ἡ ἐντύπωσις τῆς Μαρίας πρέφεται καὶ αὐθεῖ ἀδιακόπως ἐν ἑαυτῷ. Ἐμίλησε πρὸς τὴν Νέλλην περὶ τῆς ἀδελφῆς τοῦ συμμαθητοῦ αὐτοῦ, τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης νεάνιδος, ἣτις τὸν εἶχε ποτὲ καταγοητεύσει. Ἡ Νέλλη, ἀραῦ τὸν ἤκουσεν ἡσύχως, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν τῆς καὶ τῷ εἶπε:

— Δὲν εἶναι αὐτὴ, φίλτατε Γεώργιε, ἡ σύντροφός σου, ἣν ἐπεθύμουν νὰ ἴδω συμμεριζομένην τὴν τύχην σου.

Ἐσπέραν τινὰ τοῦ φθινοπώρου, ὁ Γεώργιος εἰσῆλθεν εἰς τὴν μικρὰν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Μαρία κατοικεῖ μετὰ τῆς ἀξιοσεβάστου αὐτῆς μητρός. Δὲν ὑπάρχει αὐτοῦ ἡ ἐλαχίστη πολυτέλεια, ἣν ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐθεώρει ὡς ἀναγκαίαν ὁ ἔμπειρος κερδοσκοπὸς ἀλλὰ δύο εὐσεβεῖς ψυχαὶ ζῶσιν

ἡσύχως ὑπὸ τὸ πατρικὸν τοῦ Θεοῦ ἔμμα.

— Μαρία, εἶπεν ὁ Γεώργιος, διετήρησας μικρὰν ἀνάμνησιν τῆς φιλίας, ἣν ἄλλοτε σοὶ ἐδείκνουν;

— Ναι, ἀπεκρίθη ἡσύχως ἡ νέα κόρη νομίζω ὅτι τὴν διατηρῶ εἰσέτι.

— Ἄ! ὅταν σοὶ τὴν εἶχον προσφέρει, πόσον εὐτυχὴς ἐποχὴ ἦτο ἐκείνη!

— Ναι, ἀπεκρίθη ἡ κόρη καὶ εἶπε: — Ἐπεθύμουν νὰ ἐπινακηράμην εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν.

— Ἀληθῶς; — Οὐδὲ ἐν τοῦ μεγάλου κόσμου θέλγτρον δύναται νὰ μὲ κάμῃ νὰ τὴν λησμονήσω.

— Νομίζεις; — Ὁ Γεώργιος ἀπεφάσισε νὰ θάλλῃ εἰς ἐνέργειαν τὴν εὐγλωττίαν του, ἀλλὰ πάραυτα ἐμποδίσθη.

Ἐν ἄλλαις περιστάσεσιν εἶχε μεταχειρισθῆ μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας τὴν γλῶσσαν τοῦ κόσμου τῶρα, ἡ γλῶσσα αὐτῆ δὲν δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὰς ιδέας του.

Μετὰ μικρὰν σιωπὴν, ἐπιαναλαμβάνει τὴν συνομιλίαν του.

— Εἶσαι εὐτυχὴς ἐδῶ, Μαρία;

— Ζῶ μετὰ τῶν καλῶν φίλων.

— Ἡ ἀδελφὴ μου Νέλλη σὲ ἀγαπᾷ πολὺ.

— Δὲν ἀμφιβάλλω. — Εἶναι ἀργὰ πρόπει νὰ ἀναχωρήσω.

— Καλὴν νύκτα, Μαρία.

— Καλὴν νύκτα, Γεώργιε.

Καὶ ἡ νέα κόρη ἀφαιρῆ μετὰ μεγαλοπρεπείας τὴν χεῖρα αὐτῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Γεωργίου, ὅστις δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ν' ἀποχωρισθῆ.

Ὁ Γεώργιος ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκίαν του, ἔχων ἀδιακόπως ἐν τῷ νῶ αὐτοῦ τὴν Μαρίαν καὶ ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ ἂν εἰσέτι ἡ καρδία τῆς εἶναι ἐλευθέρη. Λέγει πρὸς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ὅλας τὰς ἐπιθυμίας καὶ τοὺς φόβους του. Παρακαλεῖ αὐτὴν νὰ μεσιτεύσῃ πρὸς τὴν νέαν κόρην. Ἀλλ' ἡ Νέλλη γινώσκει ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς πολυλαίως

παρέρρη, διὰ τοῦτο σκέπτεται. — Πρόσεξε, τῷ λέγει ἀγαπῶ πολὺ τὴν Μαρίαν, καὶ ἐπεθύμουν νὰ τὴν ἴδω εὐτύχη. Εἶσαι βέβαιος ὅτι δὲν εὗρισκασαι τίς ἀπάτην; — Ο Γεώργιος προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ περὶ τῶν ἀληθειῶν αὐτοῦ αἰσθημάτων. Ἐπιστρέφει εἰς τὴν μεγάλην πόλιν, ἥτις ὑπῆρξε τὸ θέατρον τῆς ἐνεργητικότητός του. Ἐπαναλαμβάνει τὰς μεταβολὰς ἐργασίας του· εἰσέρχεται εἰς τὰς συναναστροφάς. Σήμερον ἐτι μᾶλλον ἀναγνωρίζει τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὸ βάθος τῆς θορυβώδους ταύτης ζωῆς. Αἰσθάνεται ὅτι εἶναι μόνος εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, ὅστις τὸν ὑποδέχεται μὲν τώρα μετὰ προσαύτης φιλοφροσύνης, ἀλλ' ἂν ποτὲ κατεστρέφετο ὑπὸ τῆς τύχης, οὐδεὶς ἕως ἐξ ἐκείνων οἵτινες σήμερον δεικνύουσι πρὸς αὐτὸν προσοψύτην ἀφοσίωσιν καὶ ἀγάπην ἤθελε τὸν βοηθήσει, ὁ ρωτῶν. — Ἐπανέρχεται πλησίον τῆς Νέλλης καὶ ἀδυνατεῖ αὐτὴ τὴν νέαν αὐτοῦ ἀπόπειραν. Σήμερον δίδει αὐτῇ πίστιν εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ. Ἰπὸσχεται ὅτι θέλει ἴδει τὴν φίλην τῆς καὶ θέλει τῇ εἶπει, πόσον ἐπεθύμει νὰ τὴν ὀνομάσῃ ἀδελφὴν. — Ἐυλογημένον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ἰπάρκουν ἄκομῃ καιρός. Ἡ Μαρία ἀγαπᾷ τὸν Γεώργιον· τείνει δὲ πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα μετ' ἀπεριορίστου ἐμπιστοσύνης. — Ο ἄκολουθε!

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΣΑΚΣΠΗΡ ΔΡΑΜΑΤΩΝ.

Ὁ Βασιλεὺς Λεῖρος.

Ὁ τῆς Βρετανίας βασιλεὺς, ὀνόματι Λεῖρος, ἰδιότροπος καὶ δύσκολος ἀνὴρ, ἐπειδὴ ἔφθασεν εἰς ἔσχατον γῆρας, διενεόθη ν' ἀ-

παλλάξῃ ἑαυτὸν τῶν τοῦ ἀρχεῖν φροντίδων. Ἀπεφάσισεν οὖν, ἵνα διανεῖμῃ τὸ βασιλεῖον ταῖς τρισὶν αὐτοῦ θυγατράσιν, ἅμα καὶ εἰς γάμον ἐκδιδούς αὐτάς. Καὶ δὴ ἐπὶ ταῦτα συγκαλεσάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν, εὐθὺς ἐν ἀρχῇ προτείνει τὴν ἐρώτησιν ταύτην. «Πόσῃν ἀρά γε ἀγάπην ἐχάσθη τῶν θυγατέρων τρέφει ἐν τῇ καρδίᾳ πρὸς τὸν οὕτω δὴ φιλόστοργον πατέρα;» Πρὸς τὴν ἐρώτησιν αἱ μὲν δύο προσβύτεραι, μοχηραὶ καὶ δόλαι φέουσι, προθύμως δὴ καὶ ἀπεκρίθησαν, ὡς ὑπερπᾶν ἄλλο ἀγαθὸν φιλόστοργουσαι τὸν πατέρα. — Ἀφοῦ δὲ ἤλθει καὶ ἡ τῆς τρίτης σειρά, αὕτη μὲν ἀπεκρίθη, ὅτι οὐδὲν ἔχει εἰπεῖν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος ἐπέμενε, μὴ δυναθεῖσαι ἀποφύγη, ἀπήντησε τότε καὶ αὕτη, ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἀγάπῃ τὸν πατέρα, ἐφ' ὅσον ἡ φύσις ἐντέλλεται· ἡ δὲ ὁμῶς οὐδέποτε διδάσκει ν' ἀποδίδῃ τῇ γυνὴ τὴν πᾶσαν ἀγάπην πρὸς τοὺς γονεῖς· ἔπειτα καὶ προκειμένου, ἵνα συνέλθῃ εἰς γάμον, ἀνάγκη ὅπως ἐξίσου διανεῖμῃ μεταξὺ γονέως καὶ ἀνδρὸς τὴν καρδίαν. Ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀπάντησιν ταύτην ὁ Λεῖρος εἰς τοσοῦτον ὀργισθῆ, τάχα ἐπειδὴ τὴν κόρην ἐνόμισεν ὡς ἀφιλόστοργον, ὥστε τὸ μὲν βασιλεῖον ἀποδίδει πρὸς ἐκείνας, τὴν δὲ κατάρμενος ἀπεκίρρυξεν. Οὐ ἔνεκα λοιπὸν καὶ ὁ μνηστήρ, ἐπειδὴ εἶδε τὴν κόρην γενομένην ἀπόκληρον, ἀρνηθεὶς τὸν ἀρραβῶνα, παρευθὺς ἀπεχώρησε. Τὴν δὲ, ἕτερος ἐκεῖ παρατυχὼν κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, ὁ τῆς Γαλλίας ἡγεμῶν, αὐτὸς ἀγαπήσας ἐξ ἐναντίας τὸ εἰλικρινές καὶ ἄδολον τῆς κόρης, καὶ εἰς γάμον λαβὼν ἀνεχώρησεν. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ χρόνῳ, εἰς τις τῶν περὶ τὸν βασιλέα, ἀνὴρ εὐθὺς τὴν καρδίαν, καὶ εἰς ἄκρον παρρησιαστικὸς, ἦν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Κέντ, ἐπειδὴ δὲν ὑπέφερε τὴν ἀσυνεσίαν τοῦ βασιλέως, καὶ συμπαθῶν τῇ Κορδελίᾳ, ἐκ πάντων ἀποτολμῆσας μόνος αὐτὸς, ἐξήλεγε τὴν τοῦ Λεῖρου διαγωγὴν. Ὁ δὲ καὶ πάλιν ὀργισθεὶς, εὐθὺς ἐξορίαν καὶ κατεψήφισε τοῦ Κέντ. Ἀλλ' ὁ μὲν Κέντ, εὐθὺς

ἀντεπιστρέφας μετρηφισμένος, παρέμενε ἐν τῷ κράτει ἄγνωστος. Καὶ συναντήσας εἰς μετ' ὀλίγον τὸν Λεῖρον, καὶ κολακεύσας, καταστῆναι νὰ παραλάβῃ αὐτὸν ἐν τοῖς ἀντιχολούθοις. Τὰ δὲ κακόβουλα ἐκείνα γύναια, ἡ ἄμα παραλαβούσαι τὴν ἐξουσίαν τοῦ κράτους, εὐθὺς καὶ ἤρξαντο μετερχόμεναι τὴν κατὰ τοῦ πατρὸς σκληρὰν ἀφιλοσορίαν. Καὶ τοῦ Λεῖρου δυσχεραίνοντος καὶ δυστροποῦντος, οὐδ' ἔρις εἰς τὸ ἔπακρον ἔφθασεν· ὥστε αἱ μὲν ἀπεδιώξαν τὸν πατέρα ἐκ τῆς οἰκίας, ὁ δὲ οὐ καὶ αὐτὸς, ἀνὴρ ἀμαθὴς καὶ πείσμων, προτίμησε νὰ πλανᾶται φερόμενος. Καὶ βαθὴς κρηδὸν, ἐπειδὴ ἐταλαιπώρειτο καὶ ἐκακούνησεν, ἔτι δὲ καὶ δι' ἃς ὑπέφερε θλίψεις, ἐκκοιτᾷ τῶν φρενῶν, ἐμάνη. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω συνέβαινον· ἦν δὲ τις ἐν τῷ κράτει ἐκεῖνον ἱππότης μεγίσταν, ὀνόματι Γλόσαρ, ἐστο καλὸς καγαθὸς ἀνὴρ. Οὗτος δύο υἱοὺς λαβὼν, τὸν μὲν πρωτότοκον ἐκ τῆς νόμιμου κατηναικῆς, τὸν δὲ νεώτερον νόθον ἐξ ἄλλης κατηναικῆς, συμπαθῶν, ἀνέτρεφε καὶ τοῦτον ἐν τῇ οἰκίᾳ. Καὶ ὁ νόθος οὕτως, δυσσεβὴς φυλάχθη, ἀναλογισθεὶς, ὅτι διὰ τὴν νοθείαν ἀπεκληροῦτο παντὸς δικαίωματος, ἐλθὼν δὲ σφοδρῶς ἀπεκρίθη πρὸς τὸν πατέρα. Καὶ γράμματά τινα πλαστὰ μηχανορραφῆσας, ἐν οἷς ὁ ἀδελφὸς τάχα παρεκάλει αὐτὸν πρὸς δολοφονίαν τοῦ πατρὸς, ἐπιδείκνυσεν πρὸς αὐτόν. Καὶ τὴν μηχανορραφίαν ἀπεξέκολουθῶν, πρὸς μὲν τὸν πατέρα λέγει, ὡς ὅτι ὁ ἀδελφὸς ἀποφεύγει τὴν παρουσίαν αὐτοῦ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, πρὸς δὲ τὸν ἀδελφὸν πάλιν δικαίεται τὴν τοῦ πατρὸς ὀργὴν, ὅμως, ἐξ ἀκολουθεῖ λέγων, ἀγνοεῖ αὐτὴν αἰτίαν. Μόνον δὲ συμβουλεύει ν' ἀποφεύγῃ τὸν πατέρα ἐπὶ χρόνον τινά, ἕως ἂν κατατύτῃ κατευνάσῃ τὴν ὀργὴν αὐτοῦ· ὃ δὴ τὸν καὶ ἐπέτυχεν. Ὅθεν καὶ ὁ πατὴρ βλέπων τὸν υἱὸν κρυπτόμενον, ἐπειδὴ ἐξέλαθε τὸ πρᾶγμα, ὡς ἐξ ἐνοχίας προερχόμενον, ὀργισθεὶς ἔτι μᾶλλον ἀποκηρύττει· οὗτος δὲ ἄπελπισθεὶς, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο τὴν σύλληψιν, μεταμφισθεὶς εἰς ρακένδυτον ἐπαίτην, κρύβεται ἐν ἐρημίᾳ. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω

συνέβαινον. Ἐν τούτοις ἐκ τῆς Γαλλίας πόλεμος ἠγγέλθη ἐπικείμενος κατ' αὐτῶν, τῆς Κορδελίας ἐπερχομένης πρὸς ἐκδίκησιν τοῦ πατρὸς. Καὶ ἦδη ἀποβιάσθηντες ἐκ τῶν παραλίων προσβῖνον εἰς τὸ ἐνδότερον. Τότε οἱ μὲν περὶ τὸν Λεῖρον μαθόντες τὸ πρᾶγμα διὰ τοῦ Κέντ, διενεργούντος τὴν ὑπόθεσιν λάθρα, εὐθὺς ἐβάδιζον πρὸς τὴν παραλίαν, φέροντες μετ' ἑαυτῶν καὶ τὸν Λεῖρον· μαινόμενον. Τὰ δὲ βδελυρὰ γύναια μετὰ τοῦ νόθου περὶ τὰ ἐξῆς ἐνδιέτριβον. Ὁ μὲν νόθος, ἀφοῦ ἐξήλασε τῆς οἰκίας τὸν ἀδελφὸν, εὐθὺς ἔπειτα διενεόητο καὶ τὸν πατέρα νὰ ἐξαφανίσῃ, ὅπως γένηται, ὅσον τάχιστα, κάτοχος τῆς περιουσίας. Αἱ δὲ ἀμφότεραι, ἐραστῆσαι τοῦ νόθου, ἐπεδοήθουν παντὶ σθένει πρὸς πᾶσαν ἐπιχείρησιν. Ἀλλ' αὐτὸς μὲν οὐδετέραν ἠγάπα, ὑποκρινόμενος δὲ, ἀμφοτέρας διεβουκόλει. Αἱ δὲ ἀλλήλας ὑποβλέπουσαι, ἐμίσουντο λάθρα μέχρι θανάτου. Καὶ οὕτως ὁ μὲν νόθος τὸν πατέρα, ἐπειδὴ κρυφίως κύνει καὶ περιεθαλπε τὸν Λεῖρον, καὶ πρὸς τοὺς ἐπερχομένους ἐχθροὺς εὐνοὺς δίκαιτο, ἐλθὼν καταγγέλλει πρὸς τὰ βδελυρὰ γύναια ὡς ἐπιβούλου καὶ προδότου, αὐταὶ δὲ τοῦτον μὲν ἀποτύφλωττουσι σκληρῶς πρὸς ἐκδίκησιν, τὸν δὲ υἱὸν ἀντ' ἐκείνου κρυπτόουσιν ἐν πᾶσι διάδοχον. Ἐπὶ δὲ καὶ στρατηγὸν αὐτὸν προχειρίζουσι. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω συνέβαινον. — Οἱ δὲ ἄνδρες αὐτῶν οὕτως εἶχον πρὸς τὰ γινόμενα. Ὁ μὲν Ἀλμπάνειν, ὁ τῆς Γονερὶλ σύζυγος, ἀγαθὸς ἀνὴρ, ἀλλὰ χαρακτῆρος μαλακωτέρου, ἐξ ἄλλου καὶ μὴ δυναμένος μόνος αὐτὸς ν' ἀντιπαλαίσῃ πρὸς τοὺς λοιπούς, ἐθλίβετο μὲν ἐγκαρδίως καὶ πρὸς τὴν σύζυγον ἤριζεν, ὅμως εἰς τέλος ἐσιώπα καὶ προσεδόκα. Ὁ δ' ἕτερος Κρονβᾶλ ὀνόματι, σύζυγος δὲ τῆς Ρεγάν, κατὰ πάντα συμφωνῶν ἔχων, ἐπειδὴ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ὀργισθῆ πρὸς τὸν ὑπερέττην (ἦν δὲ ἡ αἰτία, ὅτι ὁ ὑπερέτης προσταττόμενος εἰς τύφλωσιν τοῦ Γλόσαρ δὲν ὑπήκουεν), ἐπληρώθη ὑπὸ τοῦ ὑπηρέτου καὶ ἔτε-

λεύτης. Καί οὕτως ἡ μὲν ἄνευ ἀνδρός ἀπολειπομένη ἠλευθερίαζεν ἀνετίωτον πρὸς τὸν νόθον, ἢ δ' ἔτερα ταῦτα ὑπονοοῦσα, διανοεῖτο ὅπως συντονώτερον προσελκύσῃ τὸν νόθον. Ἐρ' ὧ καὶ γραψάσα ἐπιστολὴν τινα ἐρωτικὴν πρὸς αὐτὸν, ἐν ἣ καὶ πρόθεσις τις ἐπιβουλῆς ἐδηλοῦτο κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀλμπάνιεν, ταύτην ἐπιστέλλει διὰ τοῦ αὐτάρχου πρὸς τὸν ἐραστὴν. Ἀλλ' ὁ τοῦ νόθου ἀδελφός, Ἐ δ γ α ρ, ὁ ἐν ἐρημίᾳ πλανώμενος, συναντήσας τῷ αὐτάρχῃ, ἐπειδὴ ἐγίνωσκε τοὺς δόλους τῆς αὐτῆς καὶ τῆς ἐριδίας, ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν εἰς ἐριδα ἐπιτήδεος, φονεύει τὸν αὐτάρχην, καὶ γίνεται παρ' ἐλπίδα τῆς ἐπιστολῆς κάτοχος. Ὅθεν καὶ παρευθὺς ἀπελθὼν, ἀγνωστος ἐχειρίζει τὴν ἐπιστολὴν τῷ συζύγῳ τῆς γραψαμένης, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἀποχωρεῖ. Ἀλλ' ἤδη ἡ τοῦ πολέμου ἐσχάτη ὥρα προσήγγιζεν. Ἐκατέρωθεν δὲ παρασκευαζόμενοι ἐπλησίαζον πρὸς ἀλλήλους. Καὶ μάχης γενομένης, νικηταὶ μὲν ἐξῆλθον τὰ βδελυρὰ γύναια, ἡ δὲ Κορδελία καὶ ὁ Λεῖρος εἰς χεῖρας τοῦ νόθου πεσόντες αἰχμάλωτοι, ἐν τῷ ἅμα καθείροχθησαν ἐν δεσμωτηρίῳ. Ὁ δὲ νόθος ἐπιτάττει κρυφίως τῷ δεσμοφύλακι, ἵνα δολοφονήσῃ ἀμφοτέρους, λέγων ἔπειτα, ὅτι ἐκ τῶν ἰδίων προήλθε. Συνελθόντων δὲ, ὅπως διευκρινήσῃ τὰ μετὰ τὴν μάχην, εὐθὺς ὁ Ἀλμπάνιεν ἀρνεῖται τὴν ἰσοτιμίαν τῷ νόθῳ, οὐδὲ συστράτηγον ἀναγνωρίζει, μάλιστα δὲ καὶ ὡς προδότην καταγγέλλει αὐτόν. Καὶ πρὸς τὴν σύζυγον ἀποστραφείς ἀποκαλύπτει τοὺς μετὰ τοῦ νόθου ἐρωτας καὶ τὰς ἐπιβουλὰς. Τοῦ δὲ σαλπικτοῦ σαλπισαντος τρίς, ἰδοὺ ἀνὴρ ὀπλισμένος ἐν πανοπλίᾳ ἰπποτικῆ παρουσιάζεται φέρων σιδηροῦν προσωπεῖον. Καὶ κατὰ τοῦ νόθου στραφείς ἐπιμαρτυρεῖ κατ' αὐτοῦ δι' ὄρκου ὅσα ὁ Ἀλμπάνιεν εἶπε καὶ ἔτι μᾶλλον. Τοῦ δὲ ἀρνούμενου ἐπίσης δι' ὄρκου, ἔρχονται εἰς μονομαχίαν. Καὶ πίπτει μὲν ὁ νόθος, ὁ δὲ τῷ προσωπεῖον ἀποβαλὼν ἀποκαλύπτεται ὢν ὁ ἀδελφός αὐτοῦ. Τότε φέβος καὶ τρόμος καταλαμβάνει τὰ

αἰσχρὰ γύναια. Καὶ ἡ μὲν Ῥεγάν πρὸ μικροῦ ἤδη αἰσθανομένη ἀλγηδόνος τινας δριμυτίας ἐν τῷ στήθει, ἐδέησε νὰ ἐξέλθῃ πρὸς ἀνάπαυσιν ἢ δὲ Γονερίλ, βλέπουσα καὶ αὐτὴ τὸν ἐραστὴν τελευτώντα, ἔτι δὲ καὶ κατησχυμένη διὰ τὴν ἀνακάλυψιν, ἐξέρχεται καὶ αὐτὴ εὐπλως παραφορᾷ ἐμπροσθῆς. Τότε ὁ Ἐδγαρ διηγείται τὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θάνατον καὶ ὅσας ὑπέστη κακοπαθείας καὶ πῶς αὐτὸς ἀγνωστος μένων περιέβαλεν αὐτὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς πλανήσεως. Καὶ μόλις αὐτοῦ περᾶντος τὸν λόγον, ἀγγελος δρομαίος ἐρχόμενος, ἀγγέλλει ἐν σπουδῇ μεγάλη, σεῖς δὲ καὶ ξίφος αἱματόφυρτον ἐν χερσίν, ὅτι ἡ μὲν Γονερίλ, ἅμα ἐξελθοῦσα καὶ παρευθὺς ἀποκτονηθεῖσα κείται ἤδη νεκρὰ, ἡ δὲ Ῥεγάν, ὅτι ὑπ' ἐκείνης δηλητηριασμένη πρὸ πολιοῦ οὐσα διὰ τὴν ἀντιζηλίαν ἐτελεύτησεν ἤδη καὶ αὐτὴ. Ἐμαρτύρησε δὲ τὸ πρᾶγμα ἡ δολοφόνος αὐτῆ, ἐνῶ ἐτελεύτα. Καὶ αἱ μὲν οὕτως ἐξέλιπον ὁ δὲ νόθος, ζῶν ἔτι, ἐπειδὴ ἦν ἤδη ἐν τῷ ἐκπνεῖν, μετανοήσας, ἀναμνησθεῖται τῆς Κορδελίας καὶ τοῦ Λεῖρου καὶ λέγει, ὅτι ἐὰν μὴ προφθάσω βοηθοῦντες, μέλλουσιν ἀμφοτέροι ν' ἀποθάνωσι. Τότε τρέχουσι μὲν, ἵνα τὸ πρᾶγμα ἀνχαιτίσωσιν, ἐπρόφθασαν δὲ μόνον κατὰ τὸ ἡμισυ. Καθότι ἡ μὲν Κορδελία ἦν ἤδη ἀπηγχοτισμένη ὑπὸ τοῦ δεσμοφύλακος, ὁ δὲ Λεῖρος, ζῶν ἔτι ἐν ἐσχάτῃ παραφροσύνῃ, προσέρχεται φέρων ἐν ἀγκάλαις τὴν ἄψυχον θυγατέρα, γοερῶς ἐλαλύζων. Καὶ ἐπιζήσας ἔτι ἐπὶ ὀλίγας στιγμὰς, τελευτᾷ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῷ σώματι τῆς θυγατρὸς, ἐν παραφροσύνῃ καὶ ἀγνωσίᾳ, σπαραξικάρδιον θέαμα.

Δ. Κ.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ.

Σκληρὸς ὁ θάνατος! φρικώδης ὁ θάνατος! διότι ἀδιακρίτως λαμβάνει τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ καὶ τοῦ πλουσίου, τοῦ ἀρχοντος καὶ τοῦ δούλου, τοῦ γέροντος καὶ τοῦ παιδίου, τοῦ τέκνου καὶ τοῦ πατρὸς· διότι ἀρπάζει ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς τὸ μόνον φίλτρον αὐτῆς, καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ τὸ γλυκὺ αὐτῆς μεϊδιάμα· διότι ἀρπάζει ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ γηραιοῦ πατρὸς τὸ στήριγμα τοῦ γήραος τοῦ, τὸν μόνον αὐτοῦ υἱόν, καὶ προσθέτει εἰς τὸ βάρος τῶν ἐπ' αὐτοῦ δάκρυα καὶ στεναγμούς. — Λαμβάνει τοὺς πλήρεις δυνάμειος καὶ υγείας καὶ ἀφίνει τοὺς ἐξασθενιμένους καὶ ἀδυνάτους, οἵτινες θεβαρουμένοι τὸν ζητοῦσιν ἀρπάζει τοὺς ἐναρέτους καὶ τοὺς δυναμένους νὰ πράξωσι καλὸν τι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀφίνει τοὺς κακοὺς, ἵνα πληρῶσι τὴν γῆν μετὰ τὴν κακίαν τῶν. — Δυστυχὴς μήτηρ! χύνεις τὰ μητρικά σου δάκρυα ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς φιλατάτης θυγατρὸς σου, ἐκείνης, ἣτις σοὶ ἐμεῖδια καὶ τὴν προῖαν ὅταν ἐγεῖρετο τῆς κλίνης, καὶ τὸ ἐσπέρας ὅταν σοὶ ἔλεγε τὴν καλὴν νύκτα· ἐκείνης, ἣτις δὲν σ' ἀφινε νὰ κλαύσῃ ποτὲ, ἣτις σὲ ἐπαρηγόρει ὅταν ἐβλεπεν ὅτι τί τοῦ ματαίου αὐτοῦ κόσμου σὲ ἐλύπησεν, ἣτις πάραυτα τὸ λυπημένον καὶ κατηφές πρόσωπόν σου τὸ μετέβαλλεν εἰς ἰληρὸν καὶ χαρμύσονον. Θρήνη; ἀλλ' οἱ θρήνοι σου γέλωτα καὶ χαρὰν προσξενούσιν εἰς τὸν δυσειδῆ καὶ ἄγριον θάνατον! — Δυστυχὴς πατήρ! ὅστις ἀπεφάσις ν' ἀναπαυθῆς πλέον καὶ ν' ἀφήσῃς τὸν υἱόν σου ἐργαζόμενον ἀντὶ σοῦ, βλέπεις αὐτὸν σήμερον πλαγιασμένον ἐπὶ τῆς τελευταίας αὐτοῦ κλίνης, ἀναίσθητον εἰς τὰ πατρικά σου δάκρυα, κωφὸν εἰς τοὺς πατρικούς σου στεναγμούς! — Δυστυχὴς γυνὴ! ἣτις, ὀρφανὴ γονέων, ἐστήριξας τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντός σου εἰς τὸν σύζυγόν σου, βλέπεις αὐτὸν σήμερον θῦμα τοῦ φρικώδους θανάτου! εἰς ποῖον πλέον θὰ στη-

ρίξης τὰς ἐλπίδας σου, εἰς ποῖον θὰ εἶπῃς τὰ μυστικά σου, πρὸς τίνα θὰ γελάσῃς; — ὦ Μαρία! σὲ ἐθεώρουν ὡς τὴν μόνην παρηγορίαν μου· σὺ ἦσο ἡ εὐτυχία μου, σὺ τὸ μεϊδιάμα μου! Σὲ ἐστερήθην Μαρία! σὲ ἔχασα, καὶ σὲ ἔχασα διὰ παντός! Ὁχι... θὰ σὲ ἐπανίδω, ἀλλὰ πότε; ἀλλὰ ποῦ; πλησίον τοῦ Θεοῦ, πλησίον τοῦ Πλάστου μας, ἔχασα τὸ γλυκὺ σου μεϊδιάμα, καὶ ἡ εὐτυχία μου μετεβλήθη εἰς δυστυχίαν, τὰ δάκρυα τῆς χαρᾶς εἰς μαῦρα λύπης δάκρυα, ἡ ἡμέρα μου εἰς νύκτα, ἡ ἀναπνοή μου εἰς στεναγμόν! ἔφυγες, καὶ τὰ πάντα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου σκοτεινὰ καὶ μαῦρα φαίνονται! Ἄβθε τὴν ζωὴν μου, θάνατε· ἐμοῦ τὴν ζωὴν λάβε· ἀλλ' εἶσαι σκληρὸς, διότι με ἀφίνεις νὰ ζῶ, διότι με ἀφίνεις νὰ βρέχω μετὰ τὰ δάκρυά μου τὴν κενὴν τῆς κλίνης καὶ ν' ἀναπλώ μετὰ τὰ ζωηρότερα χρώματα τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν πᾶσαν ποῦσαν ἠρχόμην ἀκροποδοῦν πρὸς τὴν Μαρίαν κοιμωμένην καὶ ἔθετα σιγαλὰ σιγαλὰ ἐπὶ τοῦ ἀγγελικοῦ τῆς μετώπου τὸ προῖον φίλημα. — Ἄφες τὸν νέον ἐκείνον, ἄφες τὸ μικρὸν ἐκεῖνο παιδίον, εἰς τοῦ ὁποῖου τὸ στόμα αἱ γλυκεῖαι τοῦ πατρὸς ἐλπίδες μεϊδιῶσιν ἄφες τὴν κόρην ἐκείνην, ἣτις εἶναι ἡ χαρὰ τῆς μητρὸς τῆς, ἡ εὐδαιμονία τῆς οἰκογενείας τῆς, ὁ διδάσκαλος τῶν ἀνηλίκων αὐτῆς ἀδελφῶν! Ἐμοῦ τὴν ζωὴν λάβε, ἐμοῦ τὸν τάφον ἀνοιξὸν γέλας; ἀλλὰ σὺ γέλας πάντοτε ὁσάκις βλέπεις τοὺς ἄλλους κλαίοντας, ὦ σκληρὸ θάνατε!

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.

Ὁ αὐτάρεσκος.

Τὸ πρῶτ', μίαν ὥραν ἐμπροσθεν τοῦ καθρέπτου διορθῶναι τὸν λαμοδέτην αὐτοῦ καὶ ποτὲ δὲν εὐχαριστεῖται. Ἀφοῦ κτεμισθῆ καὶ καλλωπισθῆ δὲν πραιτεῖ τὸν καθρέπτην, ἀν δὲν ποιήσῃ προηγουμένως σχή-

ματά τινα καὶ ὁμιλήσῃ ὀλίγον μετὰ τῆς ἐν τῷ καθρέπτη εἰκόνας αὐτοῦ, ἵνα θεβαιωθῇ ὅτι ὁμιλεῖ ὡς ῥήτωρ. Καθ' ἐκάστην μεταβάλλει καὶ τὸν τρόπον τῆς ὁμιλίας καὶ τοῦ βαδίσματος του, διὰ τὸ ἀποκτήσῃ νέον βάδισμα κομψότερον, διὰ τοῦτο, τὸν μόνον ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον δυσκόλως ἐκ τῶν ὕπασθεν δύνασαι νὰ διακρίνης εἶναι ὁ αὐτάρεσκος. Ὅλαι αἱ γυναῖκες τὸν ἀγαπῶσι καὶ εὐοίσκουσιν αὐτὸν κομψόν, ὥρασιον, χαρίεντα πνευμανώδη. Πολλοὶ νέοι ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἀπέθανον, ἡ δὲ τελευταία λέξις, ἣν εἶχον προφέρει ἦτο τὸ ὄνομά του. Ὅταν ὁμιλῇ, τὸ στόμα αὐτοῦ λαμβάνει εἰς πᾶσαν λέξιν καὶ φράσιν διάφορα ἀλλόκοτα σχήματα, αἱ ὄφρυς του κινουῦνται ἀδιακόπως. Ἄν ἡ φύσις τῷ ἔδωκε μικρὰς χεῖρας, τότε πρέπει νὰ τὸν ἴδῃς πόσα σχήματα κἀμνει. Ὅμιλεῖ πάντοτε περὶ ἑαυτοῦ. Ἡ ὁμιλία του περιστρέφεται εἰς ἐρωτικὰ κατορθώματα, εἰς καρδίαις, ἅς διὰ τοῦ ἐρωτικοῦ αὐτοῦ πυρὸς ἐφλέξε. Πᾶν μυθιστόρημα τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκει τῷ δίδει νέας ἰδέας: ὑποθέτει ἑαυτὸν ἔχοντα τὰ πρότερά του ἥρωος τοῦ μυθιστορήματος. Ἡ βιβλιοθήκη του συνίσταται ἐκ τῶν ἀπάντων τοῦ Paul de Kok, ἐκ τοῦ . . . καὶ ἐκ τῶν . . . Γνωρίζει τίς εἶναι ὁ καλῆτερος βάρπτης. Ἐρημερίδας ποτὲ δὲν ἀναγινώσκει· ἀλλ' ὅταν, ἐκ τύχης, λάβῃ καμμίαν ἀνά χειρας, παρατηρεῖ ἂν εἰς τὰ διάφορα λέγεται τί περὶ συρμού.

ΕΚΕΙΝΗ.

Χρόνος παρήλθεν, ἀφ' οὗτοῦ ἀπέπτῃς ἀπὸ τῶν ἀγκαλιῶν μου μετακληθεῖσα παρὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρός σου, καὶ ἡ στέρησίς σου ὁσημέραι γίγνεται μοι ἐπαισητοτέρα· χρόνος παρήλθε, καὶ τὰ δάκρυά μου οὐδὲν δύναται νὰ ζηράνῃ· χρόνος παρήλθε, καὶ ἡ εἰκὼν σου, ζωηρὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου,

μὲ συνοδεύει παντοῦ καὶ πάντοτε. Ἐνθυμῆσαι, Κόρη, ὅτε κατὰ πρῶτον σὲ εἶδον; ἐνθυμῆσαι ὁποῖα ἔρωτος ἄμα καὶ σεβασμοῦ αἰσθήματα μ' ἐνέπνευσας ἐκ πρώτης ἀφειτηρίας; Διατί τότε νὰ σ' ἀγαπήσω, ἐνῶ προὔκειτο νὰ κατασταθῶ μετ' ὀλίγον τοσοῦτον δυστυχῆς διὰ τοῦ ἀποχωρισμοῦ μας; Ἐνθυμῆσαι τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ὁ ἱερεὺς, ἐκτελῶν τὴν ἐξ οὐρανοῦ ἀποστολήν του, μᾶς συνέδεσε διὰ τοῦ δακτυλιδίου τοῦ ἀρραβῶνος, καὶ τὰς συγκινήσεις τῆς ὥρας ἐκείνης, ἐν ἣ, κατὰ πρῶτον, συνηθάνεσα, ἐκ θείας ἀποκαλύψεως, τὴν ἱερότητα τοῦ νέου σταδίου, ὑπερ προσεκαλεῖσθαι νὰ διατρέξῃς; Ἐνθυμῆσαι τὸν χρόνον ὃν διήλθομεν συνδεδεμένοι διὰ μόνου τοῦ ἀρραβῶνος καὶ παρασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ἡμῶν διὰ τὴν ὀλοτολήν αὐτῶν ἔνωσιν καὶ σύμπνοιαν; καὶ τὰς γλυκεῖας στιγμὰς ἅς μᾶς παρεχώρουν οἱ γονεῖς σου, καὶ καθ' ἃς, σὺ μὲν ἐδιδάσκεσθαι τὰ περὶ τοῦ νέου βίου ὅστις σὲ ἀνέμενεν, ἐγὼ δὲ ἠγιαζόμην διὰ τῆς συναστροφῆς σου, ἀποπλυνόμενος ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν τῆς νεότητός μου καὶ βαπτιζόμενος εἰς τὴν κολυμβήθραν τῶν ἀγνῶν αἰσθημάτων σου ὅπως κατασταθῶ σοι ἄξιος; Ἐνθυμῆσαι τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ὁ ἱερεὺς ἐπαρῆλθεν ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ μᾶς ἦνωσε διὰ παντός; Ἐνθυμῆσαι τὸ μεγαλεῖον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ μυστηρίου; Ἐνθυμῆσαι ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἠσθάνθημεν ἀμφοτέρω, ὅτι ἀόρατός τις χεῖρ ἀπέσπα ἡμᾶς ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν διὰ νὰ προσκολλήσῃ ἡμᾶς πρὸς ἑαυτούς; Ἐνθυμῆσαι τὴν χαρὰν τῶν γονεῶν μας καὶ τὰς ἐγκαρδίου εὐχὰς των, καὶ τὴν ἐκ ψυχῆς ἀγαλλίασίν των, παραδιδόντων ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων εἰς τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον τοῦ Γάμου κόρην παρθένον μὲ ψυχὴν ἀειπάρθενον; Ἐνθυμῆσαι ὁποῖον ἐρόθημα ἐκάλυψε τὸ παρθενικὸν πρόσωπόν σου, ὅποτε ἐτόλμησα, τρέμων καὶ συγκινούμενος, νὰ καταθέσω ἐπὶ τῶν ἀγνῶν χειρῶν σου τὸ πρῶτον φίλημα; Ἐνθυμῆσαι τὴν ἀμοιβαίαν σύμπνοιαν, ἀγάπην, ἀφοσίωσιν, τὸν ἀμοι-

βαίον ἔρωτα, ἅτινα ἐπαγίωναν τὴν ἐνωσίν μας καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἐν τῷ γάμῳ βίου μας; Ἐνθυμῆσαι προσάκις σοὶ ἐξέφρασα τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, ἅτινα ἡ μετ' ἐμοῦ συμβίωσίς σου μ' ἐνέπνευσε καὶ διὰ τὰ ἐλαττώματα τῆς ζωῆς νεότητός μου, ἐξ ὧν ἀνεπαισθήτως, ἡ γλυκύτης τοῦ χαρακτήρός σου καὶ ἡ ὀρθότης τοῦ νοῦς σου μ' ἠλευθέρωσεν; Ἐνθυμῆσαι, τέλος πάντων, τὰς φοιητάς, ἀλλ' ἁγίας στιγμὰς τοῦ θανάτου σου, καθ' ἃς ἡ ὥραία σου ψυχὴ, παύσασα τοῦ ὑπόκεισθαι καὶ εἰς τὰς ἐλαχίστας τοῦ σώματος ἐπηρείας, ἀνέλαβε τὴν ἀγγελικότητα τῆς ὄλης καὶ οὐδεμίαν ἄλλην χορτὴν τοῦ σώματος ἐποίησεν ἢ νὰ ἐκφράξῃ διὰ τῶν χειρῶν τὰ ἀγιώτερα καὶ θεϊότερα αἰσθήματα; Ἐνθυμῆσαι τοὺς πλήρεις συζυγικοῦ ἔρωτος λόγους ὅσους τότε μ' ἀπέτεινες, τὰς πλήρεις μητρικῆς φιλοστοργίας συμβουλὰς, ὅσας τότε μ' ἔδωκας; Ἐνθυμῆσαι τὰ δάκρυά μου, τοὺς στεναγμούς μου, τοὺς ὀδυρμούς μου; ταῦτα προήρχοντο ἐκ τῆς συναισθησεως τοῦ μεγαλείου τῆς δυστυχίας μου. Ἀλλὰ φεῦ! δὲν ἠσθανόμην τότε ἀκόμη ἀκριβῶς τί ἐστεροῦμην, στερούμενος σοῦ. ἠπόρουν, ἐξέπληττόμην εἰς τὴν θέαν τοῦ χαρίεντος καὶ γλυκυτάτου μειδιήματος, ὅπερ ἀπῆθυσεν τοῖς ἀγγέλοις ἐν τῇ μετ' αὐτῶν συνομιλίᾳ σου, καὶ προσεπάθουν νὰ ἀκολουθήσω βῆμα πρὸς βῆμα τὰς ἐπὶ τοῦ χριστιανικοῦ προσώπου σου χαρακτηριζόμενας κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἐντυπώσεις τῆς ψυχῆς σου. Ἀνεκάλεις εἰς τὴν μνήμην σου τὸν βίον σου ὅλον, ἐξομολογεῖσθαι πρὸς τὸν Θεόν, τὸν σταυρὸν Αὐτοῦ εἰς χεῖρας σπρίγγουσα, τὰς πράξεις σου, καὶ ἡ συνείδησίς σου καθησύχαζε τὰς ἀμφιβολίας σου, καὶ οἱ ἄγγελοι σὲ διεβεβαίουν περὶ τοῦ λαμπροῦ μέλλοντος, ὅπερ ἐν τῇ αἰωνιότητι σοὶ περιέμενε, καὶ τὰ νεοκίκα γέλη σου προσέφερον τὸ μειδίημα, ὅπερ ἐσήμαινε τὴν διὰ τὰς ἀγγελίας ταύτας εὐχαριστήσιν σου. Παρηκολούθουν βῆμα πρὸς βῆμα καὶ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν τῶν βλεφάρων σου καὶ

ἤμην ἀπονενοημένος καὶ ἐκστατικὸς ἀγνοῶν ἂν ἔπρεπε νὰ κλαίω διὰ τὴν ἀναχώρησίν σου ἢ νὰ χαίρω διὰ τὴν ἀναμένουσάν σε εὐδαιμονίαν.

Ἀπέπτῃ, ἀπῆλθεν εἰς οὐρανοὺς ἡ ψυχὴ σου, καὶ τότε συνῆλθον εἰς ἑμαυτὸν, καὶ τότε ἐνόησα τί καινὸν ἐσχηματίσθη περὶ ἐμέ. Ἀπῆλθες, καὶ ἔχασα τὴν σύζυγόν μου· ἀπῆλθες, καὶ ἔχασα τὴν φίλην μου· ἀπῆλθες, καὶ ἔχασα τὴν παρήγορόν μου· ἀπῆλθες, καὶ ἔχασα τὴν σύμβουλόν μου· ἀπῆλθες, καὶ ἔχασα τὴν εὐτυχίαν μου· ἀπῆλθες, καὶ ἔχασα τὰ πάντα. Ἀπῆλθες, καὶ ἡ καρδίᾳ μου ἐμαράνθη, καὶ ὁ νοῦς μου ἐσκοτίσθη, καὶ αἱ ἰδέαι μου ἐσυγχίσθησαν, καὶ ὁ κύσμος ἠρημώθη δι' ἐμέ. Ἰπάρχω χωρὶς νὰ ζῶ, καὶ διατηροῦμαι χωρὶς πραγματικῶς νὰ ὑπάρχω.

Ποῦ εἶναι τώρα ἡ λεπτότης καὶ ἡ ὠραιότης τοῦ σώματός σου; ποῦ τὸ σπάνιον σχῆμα καὶ τὸ σπανιώτερον χρῶμα τῶν ὀφθαλμῶν σου; ποῦ τὸ γλυκὺ στόμα σου; ποῦ αἱ μακρὰ καὶ χρυσαὶ τρίχες τῆς κόμης σου; ποῦ ἡ λευκὴ καὶ συμπαθητικὴ χροιά τοῦ προσώπου σου; ποῦ αἱ γαλακτόχρους καὶ βασιλικαὶ χεῖρες σου; ποῦ οἱ μικροὶ καὶ χαρίεντες πόδες σου; ποῦ τὸ εὐγενῶς ὑπερήφανον βλέμμα σου καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς βάδισμά σου; Ἡ εἰκοσαετής ἡλικία σου ἐφείλκε τὸν θαυμασμὸν τῶν γνωρίμων σου, ἀλλὰ καὶ μετὰ τοὺς εἰκοσὶ σου χρόνους κατόρθωσας νὰ ἐμπνέῃς τὸν σεβασμὸν εἰς τοὺς θαυμαστάς σου. Ἦσο τὸ θέλγητρον τοῦ συζύγου σου καὶ τὸ κάλλος τοῦ φύλου σου.

Τί ἔγεινες τώρα; τί ἔγειναν αἱ χάριτές σου αὐταί; . . . Ἀναβαίνω συνεχῶς τὰς βαθμίδας τοῦ νάρθηκος τῆς ἐκκλησίας, ἀνοίγω τὴν θύραν τῶν σιδηρῶν κίχλιδων τῶν περιφρακτουσῶν τὴν τελευταίαν σου ποίησιν, τὴν τελευταίαν ἰδιοκτησίαν σου καθῆμαι ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ μαρμάρου τοῦ καλύπτοντος τὴν ἱερὰν κόνιν σου, καὶ σκιαζόμενος ἀπὸ τοὺς κλάδους τῆς νεοκίχης ἰτέας συνομιλῶ μετὰ τοῦ ὁ μυσσημορισμοῦ

των φύλλων καὶ τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν εἶναι δι' ἐμὲ ἢ λαλιά σου, ἢ δὲ αὖρα τοῦ ζεφύρου μὲ ἀνακαλεῖ τὴν γλυκεῖαν πνοὴν ἣν διὰ τῶν ῥοδίνων χειλέων σου μ' ἀπέπεμπες ποτε. Μένω αὐτοῖσι ὥρας ὀλοκλήρους, ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην μου τὴν παρελθούσαν εὐτυχίαν μου, καὶ φανταζόμενος τὴν μέλλουσαν εὐδαιμονίαν μου ὅτε θέλω ἀζιωθῆναι ἢ ἔλθω πρὸς σέ.

Δὲν ἠθέλησεν ὁ Εὐσεβίος ἡμῶν Κύριος νὰ συναποθάνωμεν ἑαυτοῦ, καθότι ἐγνώριζεν ἐν τῇ ἀπειρῷ Αὐτοῦ Σοφίᾳ, ὅτι δὲν εἶχον τὴν θέουσαν ἀγνότητα ψυχῆς ἵνα δυνηθῶ νὰ καταταχθῶ ἐν ταῖς αὐταῖς μετὰ σοῦ σκηναῖς· μ' ἀφῆσεν ἵνα μετανοήσω, καθαρῶς ἑμαυτὸν, καὶ γίνω ἄξιός σου μετὰ σοῦ εἰς τὴν αἰωνιότητα συμβιώσεως. Δεήθητι ὅθεν καὶ ἐπικαλέσθητι τὸν Ἰψιστον, εἰς Οὐ τὰς ἀγκάλας εὐρίσκεισαι, ἵνα μ' ἀνακαλέσῃ ὅσον τάχιον καὶ θέσῃ με παρὰ σοί, ὅπως, ἡνωμένοι ὡς καὶ πρότερον, ἐκ συμφώνου Αὐτὸν δοξάζωμεν.

I. Z. Z.

Ο ΕΥΣΕΒΙΟΣ

ἢ

Ο ΕΝΑΡΕΤΟΣ ΠΛΟΥΣΙΟΣ (α)

Ὁ Εὐσεβίος εἶναι ἀγχίνους: καλῶς γινώσκει πότε πρέπει ν' ἀπολαμβάνῃ τὰς ἡδονὰς τῆς φαντασίας καὶ πότε τῶν αἰσθήσεων ἔχει πάσας τὰς διαθέσεις, αἵτινες φέρουσι πρὸς τὸν ἐλευθερον βίον, ἀλλὰ γνωρίζει νὰ σταματᾷ. Ὁ Εὐσεβίος εἶναι πλού-

σιος, νέος, εὐθυμος, ἀγαπᾷ νὰ ἐξοδεύῃ ἰδοῦ τί ἔχει κοινὸν μετὰ τῶν λοιπῶν πλουσίων. Τὰ πλούτη του ὑπηρετοῦσι τὰς ἀρετάς του. Ἀπονέμει μετ' ἐλευθεριότητος εἰς τὴν φύσιν, εἰς τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ θέσιν, εἰς τὰ καθήκοντά του, ὅτι ταῦτα ἀπαιτοῦσι παρ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἀποποιεῖται τὰ πάντα εἰς τὴν κακίαν, εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν, εἰς τὴν παραφοράν. Διασκεδάζει καὶ αὐτός, καθότι ἡ ἀρετὴ του δὲν εἶναι ποσῶς αὐστηρά. Δὲν ἀποστρέφεται τὸν χορὸν· δὲν φρονεῖ ὅτι τὸ χαρτοπαίγιον εἶναι ἐφευρέσεις τοῦ διαβόλου· ἀλλ' ἐκλέγει διασκεδάσεις, αἵτινες παρέχουσιν αὐτῷ ἀνάπαυσιν· γνωρίζει καὶ προλαμβάνει τὴν ὥραν, καθ' ἣν αὐταὶ θέλουσι τὸν κυριεύσει· σκέπτεται ὅτι ὑπάρχουσιν ἡδοναί, ὁμοιάζουσαι πρὸς τὰ ὀγκώδη βιβλία, τὰ ὁποῖα μᾶλλον ὠφελοῦσιν, ὅταν συντέμνωσιν.

ἔχει, καθὼς οἱ λοιποὶ πλούσιοι, τοὺς παράδεισους τοῦ (pares), τοὺς κήπους του, τὰ ἄντρα του, τοὺς καταβράκτας του, τὰ ἀγάλματά του, τὴν πινακοθήκην του, ἀλλὰ γνωρίζει κάλλιον αὐτῶν ν' ἀπολαμβάνῃ τὰς ἐκ τούτων εὐχαριστήσεις· ὅχι διότι ταῦτα εἰσὶν ὠραιότερα καὶ πολυτελέστερα, ἀλλὰ διότι ὁ Κύριος ἀξίζει πλείοτερον. Αἱ εἰκόνες αὐτοῦ ἔχουσιν ὠραιότητα, ἥτις δὲν ὀφείλεται ποσῶς εἰς τὴν τεχνικὴν τοῦ ζωγράφου γραφίδα· ἂν τὸ μάρμαρον τῶν ἀγαλμάτων αὐτοῦ ἐμψυχούται καὶ φαίνεται ὅτι ζῆ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, αἰτία εἶναι ἡ καθαρὰ τῆς ψυχῆς του χαρὰ, ἥτις δίδει νέας χάριτας εἰς τὸ ἀριστοῦργημα τῆς τέχνης, καὶ ἥτις τὸν φέρει εἰς τὸ ν' ἀνακαλύψῃ ἐν τῇ φύσει ἀράτους καλλονὰς εἰς τὰ χυδαῖα βλέμματα. Πάντα τῆς φαντασίας καὶ τῶν αἰσθήσεων τὰ ἀντικείμενα ὀφείλουσιν εἰς τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐντυπώσεων καὶ τῶν θεληγῆτρων αὐτῶν: ὁ ἥλιος εἶναι ὠραιότερος τῶν ἀντικειμένων, ἅτινα αὐτὸς ἐπιδεικνύει καὶ λαμπρύνει· οὕτως ἡ ἀρετὴ προσθέτει εἰς τὰς ἡδονὰς νέας θεληγῆτρα, καθότι αὕτη εἶναι πασῶν ἀνω-

τέρα. Ἴνα γευθῆ τις καλῶς τὰς ἡδονὰς τοῦ σώματος, ὀφείλει νὰ διατηρῆ καὶ νὰ καλλιεργῆ τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς· ἡ δὲ ὑγιεινὴ κρίσις βοηθεῖ τὰς αἰσθήσεις εἰς τὴν τέρψιν.

Ὁ Εὐσεβίος θεωρεῖ τὸν πλούτον ὡς ὑποχρέωσιν εἰς τὸ νὰ κάμῃ περισσότερον καλόν. Ἐὰν κτίζῃ μεγαλοπρεπῆς μέγαρον, πράττει τοῦτο, οὐχὶ διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν υπερηφάνειάν του, ἀλλ' ἵνα εὐκολώτερον ἐξασκῆσῃ τὰς ἀγαθοεργίας του: μετρεῖ μετὰ μεγίστης χαρᾶς πάντας τοὺς δυστυχεῖς, οὓς τρέφει ὑπὸ τὴν ἐργασίαν του, καὶ χαίρει διότι μετέβαλε δι' αὐτοὺς τοὺς λίθους εἰς ἄρτον. Αἰσθάνεται ὅτι, ἐπειδὴ ἔλαβε πολλὰ ἐξ οὐρανοῦ, ἡ κοινωνία ἀπαιτεῖ πλείοτερον παρ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι, ἐπειδὴ εἶναι ἀνώτερος τῶν ἄλλων, ὀφείλει διὰ τοῦτο νὰ ἦναι μᾶλλον ἐνάρετος. Τὰ πλούτη αὐτοῦ ρέουσιν εἰς τὸ στέρνον τοῦ δυστυχοῦς δι' ὑπογείων σωλήνων. Κρύπτει ἀπὸ τὸν πτωχὸν τὴν χεῖρα, ἥτις τὸν τρέφει. Λόρατος, ἀνοίγει τὰς φυλακάς, συντρίβει τὰς ἀλύσεις τῆς ἀθωότητος, σπογγίζει τὰ δάκρυα τοῦ δυστυχοῦς· ἐκεῖνοι δὲ, οὓς εὐεργετῆ δὲν ἐρυθριῶσιν ἀπέναντι τοῦ ἀγνώστου αὐτοῖς εὐεργέτου. Γνωρίζει, ὅτι οὐδεὶς ἀποκτᾷ τὰς ὑψηλὰς θέσεις ἄνευ κινδύνου· ὅτι αὐταὶ ταπεινοῦσι τὸν ἀνθρώπον, ὅταν παύσωσιν ὑψώνουσαι αὐτὸν, καὶ ὅτι ὁ οὐρανός, πεισματωδῶς πρὸς αὐτὰς τὰς τιμὰς, ἀς ἐπενόησεν ἡ κενοδοξία, θεωρεῖ εἰς πάσας τὰς τάξεις ἴσην τὴν εὐτυχίαν· ὅτι μάτην οἱ κακοὶ καὶ ἀνωφελεῖς πλούσιοι κατοικοῦσιν ὡς θεοὶ εἰς μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς· ὅτι δὲν θέλουσι ποτὲ λατρευθῆναι, ἂν δὲν φανῶσιν ἀγαθοεργοὶ καὶ ἂν δὲν παύσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ φαίνωνται αὐτοῦ ὡς ἀλλόκοτοι καὶ κακοποιοὶ θεοὶ, ὅμοιοι πρὸς τοὺς πιθήκους καὶ τοὺς κροκοδείλους τῆς δεσιδαίμονος Αἰγύπτου. Οἱ ἀνθρώποι εἰσὶν εὐτυχεῖς κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον εἶναι ἐπιρρεπέστεροι εἰς τὸ πράττειν τὸ ἀγαθόν· ἢ δὲ δικαία φύσις ἀμείβει τὸ ἀνώτερον καθῆκον διὰ τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ τῶν ἡδονῶν.

Ὁ Εὐσεβίος ἀγαπᾷ τὰς διασκεδάσεις· ἀλλ' ἡ ἀγάπη αὕτη ὀδηγεῖται ὑπὸ τῆς ὀρθῆς κρίσεως. Γνωρίζει νὰ τὰς ἐκλέγῃ καὶ ἄλλας μὲν αὐτῶν ὑποδέχεται μετ' ἀπεριγράπτου χαρᾶς· ἄλλας μετὰ προσυλάσεως· ἄλλας ἀπορρίπτει μετὰ φοβίης. Αἱ ἡδοναὶ τῶν διεφθαρμένων ἀνθρώπων ἐκπνέουσιν ἅμα τῇ ἀπολαβῇ, καὶ δὲν ἀφίνουσιν εἰμὴ τὴν μεταμέλειαν· ἐνῷ αἱ ἡδοναὶ αὐτοῦ διατηροῦνται καὶ μετὰ τὴν ἀπολαβὴν· ἡ δὲ ἀνάμνησις τῶν εἶναι γλυκεῖα ὅσον καὶ τὸ αἰσθημα αὐτῶν.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΕΜΜΕΤΡΟΣ

τοῦ ΙΑ'. Εἰδυλλίου τοῦ Θεοκρίτου.

Κ Τ Κ Λ Ω Ψ. (α)

Φάρμακον ἄλλο οὐδὲν πρὸς τὸν ἔρωτα ἔστι. Νικίαι, οὐτ' ἀλειψῆ οὔτε κόνις, νομίζω, εἰμὴ μόν' αἱ Μοῦσαι. Ἐύκολον τοῦτο κ' εὐχάριστον γίνεταί εἰς τοὺς ἀνθρώπους, πλὴν ἀλλ' ἡ εὐφροσύνη τούτου εἰς πάντα δὲν εἶναι ῥαβδία. Σὺ δὲ στοχάζουαι ὅτι καλῶς τὸ γνωρίζεις· διότι εἰς ἱατροὺς καὶ ἐξῶχος φιλεῖσ' ἀπὸ πάσας τὰς Μοῦσας. Οὕτω λοιπὸν ὁ ἡμέτερος Κύκλωψ Πολύφημος πάλα κατεπραύνετο, τῆς Γαλατείας ἐπὶ τῆρα, τρεῖς ἀπαλῆς τοὺς κροτάφους καὶ χεῖλην τοῦ ἡδῆ ἐκφυῶν Ἐπασχε δ' ὅχι μελόγους γλυκεῖς, ἢ τὴν κόμην ἐσολίζων, εἴτε καὶ ἄνθη προσφέρων, ἀλλὰ μ' ἄλκιραν μανίαν· Πάντα δὲ εἴχ' ἐν παρεργῷ. Πολλάκις τὰ πρόβατα μόνον ἐκ τῆς βοσκῆς εἰς τὴν μάνδραν ὑπέστρεψαν· οὗτος δὲ ψάλλον

(α) Ὁ μὲν Κύκλωψ αὐτὸς αὐτὸς ἐστίν, οὐ καὶ Ὀμηρος μνημονεύει, ὁ ἀνδραγαθὸς ἐκεῖνος δηλονότι καὶ ἀθεμίτια εἰδώς, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς νύμφης Θωσπης, κατοικῶν ἐπὶ τῆς Σικελίας, καὶ ὃν ἐτύφλωσεν ὁ Ὀδυσσεύς. Ἡ δὲ ἐρωμένη αὐτοῦ Γαλατεία, θεὰ τῆν αὐτὴν θαλασσίαν, θυγάτηρ τοῦ Νηρείου καὶ τῆς Δωρίδος, ἥτις ἡμῶς δὲν ἔστεργεν εἰς τὸν τοῦ Πηλοπύφμου ἔρωτα. Πᾶσαν δὲ οἱ Κύκλωπες γένος ἀνθρώπων φασεῖν καὶ τερατώδες, ἕνα μόνον ἔχοντες ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ἐκ τούτων δὲ τρεῖς κατεσκευάσθη τὸς κεραυνοὺς τοῦ Διὸς. Σ. τοῦ Μ.

(α) Young. Ἐκ τῆς Γαλλικῆς μεταφράσεως τοῦ Le Tourneur.

ἀπὸ πρῶτας τὴν φίλην Γαλάτειαν ἔς τὴν παραλίαν τὴν φουκὴν πλήρη, ἐτήκετο διχημαρέων αὐτόθι· ἔχων κακίστην πλεγγὴν ὑποκάριον, ἥτοι τὸ βέλος, ὃ εἰς τὸ στήθος τῆ ἐπήξεν ἡ κραταῖα Ἀφροδίτη. Ἀλλὰ τὸ φάρμακον εὖρος· διότι καθήσας εἰς βράχον ὑψηροῦ, πρὸς τὸν πόντον ὄρων ἐμουσοῦργει τοιαῦτα:

Τί, ὦ λευκὴ μου Γαλάτεια, τὸν ἄρασῆν ἀποβάλλεις; εἶσαι τὴν ὄψιν τυροῦ λευκοτέρη, ἀπαλὴ ὡς τ' ἀρνίον, καμαρωτὴ ὡς ὁ μύσχος, ὡμῆς σταφυλῆς στιλπνοτέρη. Ἔργασ εὐθύς, ὁ γλυκὺς ὅτε ὕπνος τὸ ὄμμα μου κλείσει, γανασαί πάλιν ὁ ὁμοῖος, εὐθύς ὅτ' ὁ ὕπνος μ' ἀφήσει. Φεύγεις, καθὼς ἡ ἀμνάς πολιότριχα λύκον ἰδούσα. Τέτε ἠράσθη σου, κόρη, ἐγὼ, ὅτε πρῶτον σὲ εἶδον σὺν τῇ μητρὶ μου ἐλθοῦσαν ἀν' ἀκήνην ἀνθ' ὑπαινίθου ἀπὸ τοῦ ὄρους, κ' ἐγὼ σᾶς ἀδήγουσιν τὸν δρόμον. Ἐντεῦθεν δὲν ἠμπορῶ τὸ νὰ παύσω καὶ ὑστερον μεγρὶ καὶ τῶρα τοῦ νὰ σὲ βλέπω· πλὴν σὲ ἀληθῶς δὲν σὲ μέλλει διόλου. Ἐνεκα τίνος μὲ φεύγεις, γνωρίζω, χαρίεσσα κόρη, ὅτι δασεῖα ἄρῃς τοῦ μετώπου καθ' ἕλον τὸ μήκος ταίνεται μία μακρὰ ἐξ ἑνὸς πρὸς τὸ ἄλλο ὠτίον· εἰς δὲ ὑπάρχ' ὀφθαλμῶς, καὶ πλατεῖα ῥίς ἀνω τοῦ χειλούς· ἀλλ' ἂν καὶ ἤμῃ τοιοῦτος, βοσκήματα χίλια βόσκω, καὶ τὸ καλλίτερον γάλα ἐκ τούτων ἀμείλω καὶ πίνω. Ὁ δὲ τυρὸς δὲν μοι λείπει ποτέ, οὔτε θέρος, ἀλλ' οὔτε ἐν φθινοπώρῳ καὶ μέσῳ χειμῶνι· οἱ κάλαθοι δὲ μου πάντοτε ὑπεραχθεῖς ἐκ τυροῦ εἶσι, πρὸς δὲ τούτοις ὡς τῶν ἐνταῦθα Κυκλάπων εὐδεῖς, νὰ συρίζω γνωρίζω, σὲ, τὸ γλυκύτερον φῶς μου, συνάμα κ' ἐμὲ αὐτὸν ψάλλον ἄκαιρ ἐν μέσῳ πολλῶν νυκτός. Διὰ σὲ, ὦ φιλτάτη, ἔνδεκα τρέφω νεβροῦς, περιδεραιοφόρους ἀπάσας, ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ τέσσαρα ἄριστων μικρὰ τρέφω τέκνα. Ἀλλὰ ἐλθέ πρὸς ἐμὲ, καὶ οὐδὲν ὀλιγώτερον ἔξεις. Τὴν γαλανόχρυσον δὲ θάλασσαν ἄφες τὴν χέρσον νὰ ψάσῃ.

Ἢδιον θέλεις διαίγει τὴν νύκτα πλησίον μ' εἰς τ' ἄντρον. Ἄφρων θὰ εὖρεις αὐτοῦ καὶ χλωρὰ κυπαρίσσινα φύλλα, καὶ μελανόχρουν κισσόν, καὶ γλυκύκαρπον κλήμα ἀμπέλου.

Ἔγω καὶ ὕδωρ ψυχρότατον, ὃ ἡ πολυδενδρος Αἴτην ἀπὸ χιόνος λευκῆς μ' ἀποστέλλει, ἀθάνατον πόμα. Τίς ἀντὶ τούτων θαλάσσης καὶ κύματα θὰ ἐπρωτίμα; Ἄν δὲ σοὶ ἄγριος φαίνωμ' ἐγὼ καὶ δασύς ἐτι ἤμῃ, ἔχω πλὴν ξύλα δρυὸς καὶ ἀκάματον πύρ ὑπὸ τέφραν ὑπὸ τοῦ σου δὲ πύρρος ἐκκαίόμενος καὶ τὴν ψυχὴν μου θὰ σοὶ προσέφερ' αὐτήν, καὶ τὸν ἐν' ὀφθαλμῶν μου προσέτι, οὐ γλυκερώτερον ἄλλο οὐδὲν εἰς ἐμὲ δὲν ὑπάρχει. ὦ! διὰ τί δὲν μ' ἐγέννησ' ἡ μήτηρ μου βραγχισφόρον; διὰ νὰ δύσω καὶ πλεύσας πρὸς σὲ τὴν σὴν χεῖρα φιλήσω, εἴαν μὴ θέλῃς τὸ στόμα· θὰ σ' ἔφερον δὲ λευκὰ κρίνα, ἡ παπαρῶν ἀπαλὴν, ἀρῆθρὰ ἥτις πέταλα ἔχει· ἀλλὰ τὰ μὲν εἰς τὸ θέρος ἀνοῦσαι, τὰ δὲ τὸν χειμῶνα, ὥστε ὁμοῦ ἔλα ταῦτα εἰς σὲ θ' ἀδυνάτου νὰ φέρω. Ναί, ὦ κορασίον, ναί, τῶρα πλέον θὰ μάθω νὰ πλέω, ἂν τις τῶν ξένων τυχῶν μὲ τὸ πλοῖόν σου φθάσῃ ἐνταῦθα, διὰ νὰ ἴδω τί ἀρά γ' εὐχάριστον πρᾶγμα σὰς εἶναι νὰ κατοικήται τὰ βᾶθη τοῦ πόντου. Γαλάτεια, εἴθε νὰ ἀναδύσῃς καὶ νὰ λησιμονήσῃς νὰ στρέψῃς ὀπίσω εἰς τὴν εἰλίαν σου, ὡς ἐγὼ κάθημαι τῶρα ἐνταῦθα. Νὰ ἀγαπᾷς νὰ ποιμνίζῃς μ' ἐμὲ, καὶ ν' ἀμείλῃς τὸ γάλα,

καὶ νὰ πηγνύῃς τυρὸν, ἀπὸ βάλῃς δριμύειαν πιτύαν. Μόνη ἡ μήτηρ μου μὲ ἀδικεῖ καὶ αὐτὴν κατακρίνω, ἥτις οὐδέποτε ὑπὲρ ἐμοῦ δὲν σ' ὠμίλησεν ὄλως, καίτοι μὲ βλέπει ἰσχνός ὅτι γίνωμαι ἤμας ἐπ' ἡμᾶρ. Ἡ κεφαλὴ μου κτυπᾷ καὶ οἱ δύο μου πόδες κλονοῦνται. Οὕτω νὰ πάθῃ καὶ αὐτὴ, διότι κ' ἐγὼ ἀνίωμαι.

ὦ Κύκλωψ, Κύκλωψ, ποῦ φέρεσαι, τάλας, πετῶν μὲ τὰς φρένας; Ἄν ἐπιστρέψῃς, καὶ πλέκῃς καλάθους, καὶ χλόην συνάξῃς εἰς τὰ ἄρνια σου φέρῃς, πολὺ πλέον νοῦν θέλεις ἔχει. Τὴν παρὰ πόδας σου ἀμείλω· τί τὸν δραπέτην διώκεις; Ἴσως θὰ εὖρεις καὶ ἄλλην Γαλάτειαν μᾶλλον ἄραιαν. Κύραι πολλαὶ νὰ συμπαίζωμεν μὲ προσκαλοῦσαι τὴν νύκτα, γλυκεργελοῖσι δὲ ὄλα, ὅπταν σ' αὐτὰς ὑπακούσω. Κάποιος φαίνομαι ἄρα κ' ἐγὼ εἰς τὴν γῆν ἐτι εἰμαι. Οὕτω λοιπὸν ὁ Πολύφημος ψάλλον, τὸν ἔρωτ' ἀδήγει καὶ καθήσυχαι μᾶλλον παρ' ἂν ἐδαπάνῃ χρυσίον.

Ε. Ι. Α.

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ.

Tout chemine ici-bas vers un but de mystère.

V. Hugo.

— Ἀπὸ τὸν κλάδον σου κεκομμένον, δύστηνον φύλλον, μεμαραμένον εἰπέ μοι τῶρα ποῦ προχωρεῖς; — Οὐδὲν γινώσκω. Ἡ τρικυμία τὸν κλάδον ἔθραυσε καὶ καμμία ἔμὲ δὲν μένει πλέον ἑλπίς. Τῶρα ἡ ἄστατος τοῦ Ζεφύρου πνοή, μὲ φέρει, κ' εἰς τοῦ ἀπειροῦ τὰς ἀποστάσεις μ' ἀποπλανᾷ. Ἀπὸ τὰ δάση πλὴν εἰς κοιλάδας κ' ἐκεῖθεν πάλιν εἰς πεδιάδας μ' ὀργῆν καὶ βίαν ἂν μὲ πετᾷ, πάλιν δὲν κλαίω, οὔτε φοβοῦμαι, ἀλλὰ μὲ θάρρος ἀφιεροῦμαι ἔς τὴν εἰμαρμένην κ' εἰς τὸν καιρόν. Ἐκεῖ ὑπάγω, ἔνθα ὑπάγει ἕκαστον φύλλον, κ' ἔνθα οἱ πάγοι παρὼν καλύπτουν καὶ παρελθόν! Ὑπὸ τῆς Κας Μ. Δ. Σ.

ΤΟ ΔΑΚΡΥ.

Πρὸς τὸν Κον' Ἀλ. Ζωηρόν.

Φίλτατε ἀδελφέ!

Ὅλα σ' εἶπῶ ἓνα παραμῦθι, ἀλλὰ ἓνα παραμῦθι ἀληθινόν.

Ἦτον πρῶτ' ἡ αὐγὴ ἦταν κόκκινη ἔς τὸ δάσος, ὅμως δὲν εἶχεν ἀκόμη καλοφρέσει. Ὅλα τὰ πουλάκια χαίρουσαν καὶ τραγουδοῦσαν καὶ πετοῦσαν ἀπὸ τὸ ἓνα κλαδάκι εἰς τὸ ἄλλο. Εἰς ἓνα ξηρὸ κλαδί ἐκαθοῦνταν ἓνα πουλι μοναχὸ, ἓνα πουλι ὅπου εἶχε τὰ μαλλιά του ἄσπρα καὶ δὲν κελαδοῦσε ὡσὰν τὰ ἄλλα τὰ πουλιά, μόνον ἀναστενάξεν. Αὐτὸ τὸ πουλι εἶχε ἓνα μικρούτσικο πουλάκι, μίαν θυγατέρα. Καὶ τὸ μικρούτσικο πουλάκι εἶπε εἰς τὴν μαμμὰ του· — Διὰ τί μαμμὰ δὲν κελαδεῖς καὶ σὺ ὡσὰν τὰ ἄλλα τὰ πουλιά, μόνον κλαίεις; ἰδὲ τί εὐμορφὴ ὅπου εἶναι ἡ αὐγὴ· ὅλα τὰ πουλιά χαίρουσται. Καὶ τὸ μεγάλο πουλι μὲ τὰ ἄσπρα μαλλιά ἀναστενάξεν, δάκρυσε καὶ εἶπε· — Ἄχ, κόρη μου, ἄλλοτε καὶ ἐγὼ κελαδοῦσα, ἀλλὰ τῶρα κλαίω, διότι ἔχομεν ἓνα ἀηδόνι, καὶ αὐτὸ εἶναι μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς, μακρὰν, πολὺ μακρὰν, εἰς ἓνα ξένο δάσος. Ποῦ ἡ-ξεῦρεις τί ὑποφέρει τὸ ἀηδόνι μας μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς δὲν ἔχει μητέρα νὰ τὸ χαϊδεύῃ, δὲν ἔχει ἀδελφὴν νὰ τὸν ἀγαπᾷ εἰς τὸ ξένο ἐκεῖνο δάσος. Ἀχ, κόρη μου, παρακάλεσε τὸν Οὐρανὸ νὰ μᾶς στείλῃ τὸ ἀηδόνι μας καὶ τότε θὰ κελαδήσω καὶ ἐγὼ ὡσὰν τὰ ἄλλα πουλιά καὶ καλλίτερα· διότι θὰ κελαδῇ μαζί μου καὶ τὸ ἀηδόνι μας. Καὶ τὸ μικρὸ πουλάκι καθημέραν μὲ τὴν μικρὴ φωνή του παρακαλεῖ τὸν Θεὸν διὰ νὰ στείλῃ τὸ ἀηδόνι. Ἀδελφέ, γύρισε ὀγλήγωρα ἐδῶ διὰ νὰ λάμψῃ καὶ νὰ χαρῆ καὶ ἡ ἰδικὴ μας φωλιά καὶ διὰ νὰ μὴν ἀνασενάξῃ ἡ μητέρα μας. Τὸ μικρὸ πουλάκι, ἡ Ἀδελφὴ σου APETH. (α)

(α) Θέλουσι θαυμάσει οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, ὅταν μάθωσιν ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολὴ ἐγράφη ὑπὸ δεκατοῦς μὲν Κασσίου. (Σ. τῆς Κασταλίας)

Les larmes sont un don.

V. Hugo.

Τῷ φίλῳ Θ. Ζ. Ζωγράφῳ.

Ὅπταν βλέμμα ἔρωτος ἡ λόγος τις φιλίας Ἐνώσσει τὰς χεῖρας μας Ἐνώσσει τὰς καρδίας Δι' ἱεροῦ δεσμοῦ, Τί μᾶς δεικνύει δόλια Τὰ χεῖλη ἂν δὲν ἦναι Καὶ ἂν δὲν ἦναι ἄρα γε ἀπατηλαὶ ἐκεῖναι. Αἱ φλόγες τ' οὐθαλαμοῦ; — Τὸ δάκρυ! Πόλλαις τὸ μεδίωμα Τὸν δόλον ὑποκρύπτει Κ' ἐχθρῆς δηλητήριον Ὁ ἄσπασμος καλύπτει Καὶ πάθη στου γέρῳ. Εἰλικρινῆς καὶ ἄδολος Πλὴν εἶναι ἡ καρδιά Ὅταν ἐνοῦται τ' ὄμματος Ἡ φλόξ ἡ οὐρανία, ἐκκαίοντα ἔβροχον Ἡ φλόξ ἡ ἱερὰ Μ' ἐν δάκρυ.

Τὸ βρέφος ἀποσπόμενον Τῆς μητρικῆς κοιλίας Καὶ μόλις ἐσερχόμενον Ἐ τὴν ἔμπλεον πικρίας Καὶ ἄλγους ταύτων γῆναι Κ' εὐθύς διαμαρτύρεται Κατὰ τῆς μαύρης Μοίρας, ἵερῶν ἐν ἑσθῆσιν πρὸς τὸν Πλάστην τοῦ Κόσμου τὰς τρυφεράς του χεῖρας, Βαθεῖαν οἰμωγῶν Κ' ἐν δάκρυ.

Ἐν Δάκρυς

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ.

Ο ΜΑΛΕΡΒΟΣ.

Ἀσμάτιον.

Ἐπὶ τοῦ ἤχου « Tacea la notte placida »
 Τοῦ Μελοδράματος « il Trovatore »

Τῆ Δεσποινίδῃ Κ. Ρ. * * *

1.

Ῥαία ἦτον ἔαρος
 Ἀστεραυγῆς ἑσπέρα,
 Πνοαὶ ἀνθέων κ' ἔρωτες
 Ἐπλήρου τὸν αἰθέρα.
 Τὸ σὺμπαν ἐνανούριζε
 Ἐρωτικῇ γαλήνῃ.
 Μόνον ἐμὲ κατέτρωγεν
 Ἡ θλίψις κ' ἡ ὀδύνη,
 Παρηγόρος πλὴν ἄγγελος
 Μ' ἐστάλ' ἐξ οὐρανοῦ.

2.

Ἐλπίδων γλυκὺς ἄγγελος,
 Λευχίμων, σμεράδατος,
 Καὶ εἶδον νὰ μ' ἀνοίγεται
 Ὀρίζων ἔλωσ νεοσ.
 Κ' ἠσθάνθην τότε ἀσπαίρουσαν
 Σ τὸ στήθος τὴν καρδίαν
 Κ' ἠσθάνθην εἰς τὸ μέτωπον
 Ὡς δρόσον οὐρανιαν
 Τὸ ζωογόνον ἄρωμα
 Ἐρωτικῆς πνοῆς.

3.

Ἐν μόνον ἀντηλλάξαμεν,
 Ἐν βλέμμα συμπαθείας,
 Ἐν μόνον βλέμμα ἤρπισε
 Ν' ἐνώση τὰς καρδίας.
 Κ' αἱ χεῖρες τότε ἠνώθησαν
 Κ' ἠνώθησαν τὰ χεῖλη.
 Ἡ γλώσσα ἦτον ἄλαλος,
 Τὸ πνεῦμα πλὴν ὁμίλει.
 Κ' εἰ οὐρανοὶ ἠλόγησαν
 Τὴν ἐνώσιν αὐτήν.

Ἄλ. Ζωηρός.

Ὁ Ξένος εἰσερχόμενος
 Εἰς φίλων τοῦ οἰκίας
 Τοὺς βλέπει μὲ τὰ τέκνα των
 Πλησίον τῆς ἐστίας
 Νὰ κάθηντ' εὐτυχεῖς.
 Κ' εὐθὺς ἀναμνησκόμεται
 Τὴν Πατρικὴν ἐστίαν,
 Τὴν γηραιάν μητέρα του,
 Τὰ τέκνα, τὴν συμβίαν,
 Καὶ χύν' ἡ δυστυχῆς
 Ἐν δάκρυ.

Μὲ τ' ἄσμα τῆς πατρίδος του
 Τὸ κύμα νανουρίζων
 Κ' εἰς τὸ βαρὺ πηδάλιον
 Τὴν χειρὰ του στηρίζων
 Τὸ τέκνον τῶν Ψαυρῶν,
 Ἀναπολεῖ τὰ τέκνα του
 Καὶ βαρυαναστενάζει,
 Ἀναπολεῖ καὶ τ' ἕμμα του
 Τὸ ἄδακρυ σιάζει
 Ἐν νέφος λαμπηρὸν,
 Ἐν δάκρυ.

Φρουρεῖ τὸ καρουσφύλλι του
 Ὁ Ἕλλην στηριγμένος
 Καὶ τῆς μητρός του τ' ὄνομα
 Προφέρει τεθλιμμένος,
 Καὶ λέγει: « Δυστυχῆς!
 Ἄν ἀποθάνω αὖτις
 Ἄλλον οὐδὲν ἔχει! . . . »
 Κ' αἰσθάνεται τὸ ἕμμα του
 Τὸ γαλανὸν νὰ βρέχῃ
 Τὸ αἷμα τῆς ψυχῆς,
 Τὸ δάκρυ.

Ἀλάνθαστόν μας γνώρισμα
 Οἰκτρὰ κληροδοσία
 Καθρέπτῃς τῆς καρδίας μας
 Πικρὰ παραμυθία
 Τῶν θλίψεων τῆς γῆς.
 Σ τὰ πρόθυρα μᾶς δέχεται
 Τοῦ θλιβεροῦ μας βίου
 Κ' ὑπὸ τῶν φίλων τίθεται
 Σ τὴν πλάκα τοῦ μνημείου
 Ὡς πένθιμος σφραγίς,
 Τὸ δάκρυ!

Ἄλ. Ζωηρός.

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ.

Ο ΜΑΛΕΡΒΟΣ.

ΕΙΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΗΝ

ΩΡΑΙΑΝ.

Φραγκίσκος Μαλέρβος, ποιητῆς Γάλλος, ἐγεννήθη εἰς Καέννην τὸ 1556, ἀπέθανεν εἰς Παρισίους τὸ 1628. Ὑπηρετήσεν εἰς τὸν συμμαχικὸν ὑπὲρ τῆς καθολικῆς θρησκείας στρατὸν (ligue), μ' ὅλα ταῦτα, μετὰ τὴν εἰρήνην ἔλαβε σύνταξιν παρὰ τοῦ Ἑρρίκου Δ'. — Αὐτὸς ἐπήνεγκε μεγάλας βελτιώσεις εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. Τοσοῦτῳ δὲ αὐστηρὸς ἦν περὶ τὴν γλῶσσαν, ὥστε ὠνομάσθη ὁ τύραννος τῶν λέξεων καὶ τῶν συλλαβῶν. Ὁ Βουαλω εἰς τὸ πρῶτον ἄσμα τῆς Ποιητικῆς αὐτοῦ τέχνης, λέγει ὑπὲρ τοῦ Μαλέρβου,

Ἦλθε τέλος ὁ Μαλέρβος, ὅστις πρῶτος εἰς Γαλλίαν ἔκαμε νὰ αἰσθανθῶμεν εἰς τοὺς στίχους ἁρμονίαν, μᾶς ἐδίδαξε τὸν τρόπον νὰ ἐκλέγωμεν τὰς λέξεις. Καὶ ἀφῆρσεν ἐντέχνως τὰς κακὰς τῆς Μούσης ἕξεις. Ἐδιδόρωσε τὴν γλῶσσαν ὁ σοφὸς ὁ ποιητὴς μας καὶ τὸ ὄργανον μεγάλας ἐθελες τῆς ἀκοῆς μας. Αἱ φροναὶ ἔλαβον χάριν καὶ οἱ στίχοι δὲν τολμῶσιν, ὡς τὸ πρῶτον, χωρὶς τάξιν, χωρὶς νόμον νὰ πηδῶσιν. Πάντα ἔθεσεν εἰς νόμους τὰ σοφὰ μαθήματά του ἔκαμαν νὰ γράφουν πάντες κατὰ τὸ παράδειγμα του.

Τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνίστανται εἰς Ῥοδάς, Παρκφράσεις εἰς τοὺς Ψαλμοὺς, Στροφάς, καὶ Ἐπιγράμματα.

Ὁ Μαλέρβος εἶχεν ὑπηρετήν, εἰς ἕν ἔθι-
 δε καθ' ἐκάστην δέκα σολδία καὶ μηνιαῖον τακτικὸν ἐξήκοντα φράγκων. Ὄταν οὗτος τὸν δυσχερῆσται, διὰ νὰ τὸν διορθώσῃ, τῷ ἔλεγε, « φίλε μου, ὅταν δυσχερῆσθῃ τις τὸν Κύριόν του, δυσχερῆσται αὐτὸν τὸν Θεόν, καὶ ὅστις δυσχερῆσται τὸν Θεόν χρεωσται, ἵνα λάβῃ τὴν συγχώρησιν, νὰ νηστεύσῃ καὶ νὰ δώσῃ καὶ ἐλεημοσύνην διὰ τοῦτο, σὲ κρατῶ πέντε σολδία ἐκ τοῦ καθημερινοῦ σου, τὰ ὅποια θέλω δώσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς, ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν σου. »

Ἡ φορὰ, εἶπα πολλάκις, εἶναι τοῦ χρόνου τὸ ἔργον, καὶ τὰ πάντα ὑπόκεινται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς τὴν παντοδυναμίαν ἐκείνου.

Ἀλλὰ τίς εἰς σὲ ἀποβλέψας, δὲν θέλει εἰπεῖ, ὅτι τὰ ἄνθη τοῦ κάλλους καὶ τῆς νεότητος ἐνίκησαν τὸ κράτος τοῦ πανδαμάτορος χρόνου; Ἐπειδὴ νεαρὰ καὶ ἀμάραντα μόλις φαίνονται ἐκ τοῦ κάλυκός των ἀναβλαστήσαντα.

Καθὼς τὰ θέλγητρα ἐρασμίας δορυαλώτου παρθένου δαμάζουσιν εἰς ἔρωτα μεταβάλλοντα ἄγριον ἦθος πορθητῶν ἡρώων, ἕνεκα τούτου καὶ σοῦ, φαίνεται, ἀμάραντα συντηρεῖ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος τὰ ἄνθη τῆς καλλονῆς. Θαυμάσας τὰ θέλγητρά σου, ὡς ἐραστής σου νενικημένος ἔμεινα.

Α. Κ.

ΜΙΚΡΟΝ ΛΑΘΟΣ.

Κύριός τις ἐπαίξε πικέτον μετὰ τινος φίλου του· πλησίον αὐτοῦ ἐκάθητό τις, ὅστις μεγάλως τὸν ἠνώχλει· διὰ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ ν' ἀπομακρυνθῇ, λαμβάνει τὸ ρινόμαντρόν του καὶ σπογγίζει τὴν ρίνα τοῦ ξένου, ἀλλ' ἀμέσως: Συγχωρήσατέ μοι, Κύριε, τῷ εἶπεν, εἶσθαι τόσον πλησίον μου, ὥστε ἐξέλαβα τὴν ρίνα σας ἀντὶ τῆς ἰδικῆς μου.

ΔΙΟΓΕΝΕΙΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ.

Χωρικός; τις Όλλανδός εἶδεν ἡμέραν τινὰ τὸν Ναπολέοντα, ὅταν οὗτος εὗρίσκετο εἰς τὴν Όλλανδίαν, καὶ μήτε ἠγέρθη τῆς θέσεώς του, μήτε ἀφῆρσε τὸ σιαδίον ἐκ τῆς κεφαλῆς του. Δύο ἀξιωματικοὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων διέρχεται, διατί δὲν ἐγείρῃσαι;— Καὶ τί μὲ μέλλει ἀπεκρίθῃ ἀταράχως ὁ χωρικός. Ὁ Ναπολέων μετ' ὀλίγον πλησιάσας αὐτὸν, λέγει, — Καλημέρα, τί κάμνεις; τότε ὁ χωρικός κλίνειας ὀλίγον τὴν κεφαλὴν, ἀπεκρίθη: — Καλὴ σου μέρα. — Εἶμαι ὁ αὐτοκράτωρ. — Σὺ; — Ναί, ἐγώ. — ἔχω μεγάλην εὐχαρίστησιν. — Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ καταστήσω εὐτυχῆ. — Δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε. — ἔχεις θυγατέρας; — ἔχω. — Πόσας; — Δύο. — Ὅθι τὰς προικίσω. — Σὲ εὐχαριστῶ, τὰς προικίζω μόνος μου. Ὁ Ναπολέων ἐκπλαγείς εἰς ταύτην τὴν ἀπάντησιν, ἀνεχώρησεν.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Μεταξὺ θεῶν ὑπάρχω, ἔχω δύναμιν μεγίστην, Μὲ λατρεύουσι μεγάλοι καὶ μικροὶ ἀδιακρίτως. Εἰς τοὺς ἀπαλούς μου κόλπους τὰ δεινὰ, οἱ κάματοί των ἀνακούφισιν εὗρίσκουσι καὶ τῶν θλίψεων τὴν λήθην. Εἰς αὐτοὺς παρηγορία, βάλσαμον τῶν ἀλγηδόνων Εἶμαι ὅταν ἐπιψάσω τὸ ἀπληρυσμένον σῶμα. Πάντοτε ὑπάρχω φίλος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων Καὶ οὐδὲν, ἀφ' ἧς ὁ κόσμος ἐκ τοῦ Χάους ἐγεννήθη Παρεποίησα ποτὲ μόνον, ἀλλ' αἰετοῦ ὑπῆρχον Καὶ θὰ εἶμαι μέχρι τέλους. — ἔχω καὶ ἄλλην, εἰάν θελῃς, Ἰδιότητα ἀλλοίαν. Ἀπὸ σύμφωνον ἀρχίζω Κ' εἰάν τοῦτο ἀφαιρέσῃς, σχηματίζομαι ἀμέσως Εἰς τὸν Ἑλικῶνα Μοῦσα ἀντιπροσωπεύουσά με Πιπασίως εἰς τὸν θρόνον. Ἄγγελος παρηγορίας Εἰς τοὺς εὐαισθητοὺς εἶμαι, καὶ εἰς τούτων τὰς καρδίας Μίσωρος μετ' εὐθυμίας, εἰάν εὐθυμὸς ὑπάρχω. Ἀν δὲ πάλιν εἶμαι πλήρης θλιβεραῖς μελαγχολίας, Μεταδίδω τότε ἀμέσως τὴν ἀσθενεῖάν μου ταύτην. Οἱ ἐρωτομένοι: ἴδοι μ' ἀγαποῦν ὡς ὀφθαλμοὶ των

Κόρη. Δι' ἐμοῦ τὰ πάντα ἐκ τῶν φίλων των λαμβάνουν, Κ' ἐνὶ λόγῳ καταθέλω ἀκοάς τε καὶ καρδίας. Καὶ τὸν ἄγριον μορφὸν ἡμερον ὡς τὸ ἄρνιον. Ἦδη ὅτε τὰ καλά μου ἐν πρὸς ἐν σοὶ εἶπον ἔλα, Δύνασαι, ἐν θελῃς, φίλε, ν' ἀποδείξῃς ποῖος εἶμαι.

E. A. P.

ΕΤΕΡΟΝ.

Ῥοδόχροον, στρογγυλὸς κ' ἡδὺς τὴν γεῦσιν καρπὸς εἶμαι, Καὶ ἐπὶ τῆς τραπέζης σου ἐπιθυμῶ νὰ κείμαι. Ἐάν τὴν πρώτην σου λαβὴν θελήσῃς ν' ἀποβάλῃς, Καὶ τὸ τοῦ τέλους ἰωτὰ μου εἰς ἴστα μεταβάλῃς, Τότε θὰ μείνῃς βέβαια μετ' ἄκρας ἀπορίας, διότι θέλεις μοναχῶν ἰδεῖ ἐνδυμασίας.

Γ. Ζ.

ΕΤΕΡΟΝ.

Ἐνας μὲ κατασκευάζει
Κ' ἕνας ἄλλος μ' ἀγοράζει.

Ἐνας τρίτος μόνον, φίλοι, ἐμοὶ κάμνει ἀπαξ χρῆσιν. Ὁνητὸς εἶσαι, ἔχεις πνεῦμα, θὰ εὖρῃς φρονῶ τὴν λύσιν.

Ἡ λύσις τοῦ ἐν τῷ Γ'. φυλ. αἰνίγματος.

Ἐκατάλαθε βεβαίως ὅτι εἶμαι ὁ χ ο ρ ὁ ς.
Κι' ἐν τῷ χίμου ἀφαιρέσῃς γάλακτος εἶμι ὁ ρ ὁ ς.

Τὰ ἐν τῷ Β' φ' Γ' καὶ Δ' φυλλαδίῳ
κυριώτερα παροράματα.

— Β'. φυλ. Σελ. 39, στίχ. 2, στίχ. 32, ἀνάγκη μετ' ὑμῶν. — Σελ. 41, 1, 27, Μαρτίση—42, 1, 6, ὁ διανεμῶν—43, 2, 10, Βραχμῆς—44, 2, 10, κόρακος—58, 2, 7, σημειωμένους—63, 2, 3, σημειῶν.
— Γ'. φυλ. Σελ. 77, 2, 29, κατεχοῦσι—85, 1, 30, ἐν τῇ μέθῃ του κίρμον—86, 1, 3, ἀνεξέρησεν—86, 1, 41, τὸ ἀπόκρημμά σου—86, 2, 3, εὐρεθῶσι—87, 2, 6, κυκλώση—88, 1, 10, ἀντί: ὁ γλυκὺς, ἀνάγνωθι, γλυκὺς—88, 1, 19, ἐπὶ δὲ τούτω—88, 1, 41, Κκι' ἡδὴ ἐνῶ ἐν τούτοις τοῖς διαλογισμοῖς ἦν—88, 2, 26 ἐγγύτερος—88, 2, 43, ἀντί: καὶ ἤρξαντο, ἀνάγκη. ἤρξαντο—94, 1, 11, ἐνεχείρισαν αὐτῷ.
— Δ'. φυλ. Σελ. —106, 1, 17, ἀκαυθήσας.—106, 1, 27, ἤραστισιν. 112, 1, 26, Κοεκ